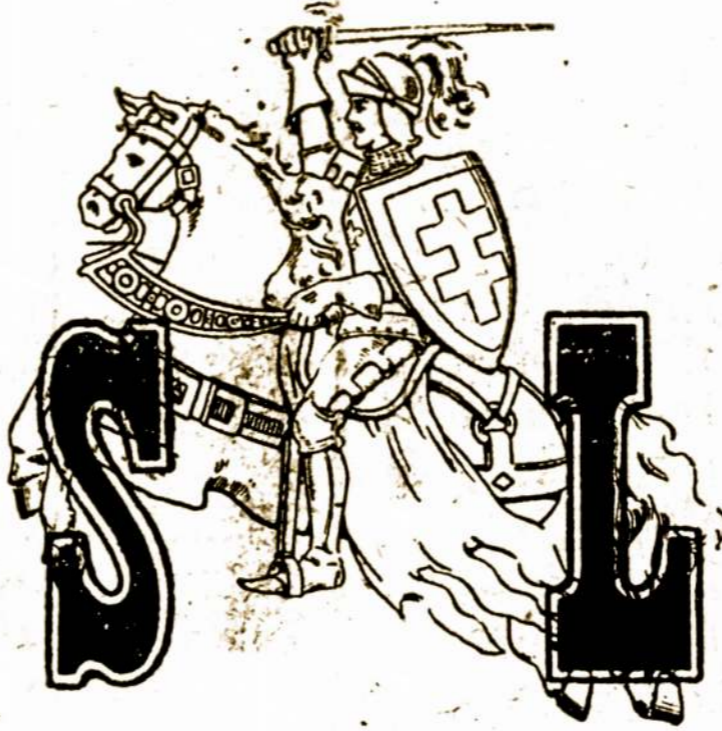

AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

Published and distributed under permit (No. 672) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Worcester, Mass. By order of the President. Will H. Hays, Postmaster General.

No. 41 Vol. IX.

PHONE PARK 6407.

WORCESTER, MASS., 13 d. Spalio (October), 1921 m.

KAINA 5 CENTAI

9 Metai

LIETUVA JAU PRIPAŽINO TARPTAUTIŠKĄ TAIKOS TEISMĄ. KIEK TAUTŲ LYGOS KOMISIJA KAINAVO. VENGRIJOS MONARHISTAI VEIKIA.

Gal sulaukys Rusijai pašelpą. Nuplakė už pačios apmušimą. Tars apie Rusijos skolas. Sukaktuvės nelegališko gyvenimo. Sniego pusnys. Reikalauis atsisakyti nuo sosto. Nuskendo laivas. Rusija nekontroliuos teatrus ir mokyklas. Ispanai pradės naują ofensyvą prieš maurus. Plėgos maras Indijoje.

LIETUVA PRIPAŽINO TARPTAUTIŠKĄ TAIKOS TEISMĄ.

Geneva, Šveicarijoj. Lietuva pripažino Tautų Lygos įsteigtą tarptautiškąjį taikos teismą ir Lietuvos atstovai pasirašė ant nutarimo protokolo. Reiškia, Lietuva jau veikia sykiu su kitomis valstybėmis, kaip naris Tautų Lygos.

Šiaip apie Lietuvą šią savaitę nieko svarbaus nesigirdi. Teisybė, tulose laikraščiuose rodėsi žinios apie Lietuvos sutikimą ir nesutikimą su Tautų Lygos pasiūlymais, taikytis lietuviams su lenkais Vilniaus klausime, bet tai žinios persenušios, nutikusios apie prieš mėnesį laiko sumaišytas, laikraščių išpustos ir skaitytojus klaidinančios. Jos daugiausia paremtos keno nors papasakojimais korespondentams, arba pačių korespondentų spėliojimais, ir todėl į tokias žinias nėra reikalo kreipti atyda. Laukiame dabar žinių tik iš pačios Tautų Lygos, kaip ji priims pastaruoju laiku Hymanso pasiulytą ir komisijos Genevoj priimtą projektą.

KIEK KAINAVO TAUTŲ LYGOS KOMISIJA GENEVOJ.

Geneva, Šveicarijoj. Užlaikymas Tautų Lygos komisijos Genevoj, kur nulaikyta 40 dieninių ir du speciališki vakariniai posėdžiai, kainavo 3,142,000 frankų auksu. Šitą sumą turi sumokėti Francuzija ir Anglija 1,800,000 frankų auksu. Antros kategorijos valstybės proporcingai po 1,300,000 ir trečios kategorijos valstybės po 42,000 frankų, auksu. Kiek kainuoja pati Tautų Lyga, dar nėra paskelbta, bet jau aišku, kad ji kainuos milijardus kas metai, o tuos milijardus turės sumokėti jai priklausančios valstybės.

VENGRIJOS MONARCHISTAI VEIKIA.

Viena, Austrijoj. Vengrijoj veikia monarchistai jau ne agitacijomis spaudoj ir gyvu žodžiu, bet ginklu. Šios savaitės pirmutinėse dienose monarchistų buriai su kulkosvaidžiais ir lengvomis kanuolėmis užpuolė Leitho aplinkes ir pusėtinai apšaudė miestus: Eichburchel, Brouck, ir Štagen. Nors

vengrų kariumenė juos nuvižo, vienok laukiama jų naujų užpuolimų.

GAL SULAIKYRS RUSIJAI PAŠELPĄ.

Paris, Francuzijoj. Paryžių plačiai kalbama apie pakėlimą Tautų Lygos klausimui, ar nereikėtų sulaukyti Europos pašelpą badaujančiai Rusijai, kadangi jai duodant pašelpą, pati Rusija savo žmonių likimui, nesirūpina ir vieton to, pingus leidžia užrubežiuose savo agitacijoms. Nuo Balandžio mėnesio tik viename Paryžiuje Rusijos agentas Abramovič, komunistų propagandai išleido Rusijos auksu už keturis milijonus frankų.

NUPLAKĖ UŽ APMUŠIMĄ PAČIOS.

Beggs, Okla. F. Gooseby apmušė savo pačią už valkiojimąsi vėlyvais vakarais. Už poros dienų jį jo namus įsilaužė 20 apsimaskavusių vyru, kurie jį išsivedė laukan, priėjo prie telefonų stulpo ir nudrasė drabužius, nuplakė jį skersai nuoga užpakalį, gyvatiniiais botagais. Po nuplakimui atrišė jį nuo stulpo ir prigrumoje daugiau ne užgaut savo pačią, susėdo ant arklių ir nuėjo į laukus.

TARS APIE RUSIJOS SKOLAS.

Brusel, Belgijoj. Tautų Lygos posėdyje įnešta rezoliucija, reikalaujanti pripažinti visas buvusias Rusijos imperijos skolas, priskaitant ir dabar teikiama baduoliams pašelpą, kad tas viskas ateityje turėtų būti atlyginama Rusijos turtu. Pradėjus ginčytis už rezoliucijos priėmimą svarstyman, buvo išsireiškimų, kad tuomi negalima išvengt užėmimo Rusijos teritorijų, arba paskelbimo karės, bet posėdis uždaryta, paliekant tą dalyką kitam kartui aptart.

"SUKAKTUVĖS" NELEGALIŠKO GYVENIMO.

Wareham, Mass. Margarieta de Barros padavė teisman skundą prieš savo vyrą Juozą, kaltindama jį nesirūpinančiu užlaikymu jos su vaikais. Tyrinėjant judviejų prietikus teisme pasirodė, kad jiedu per 20 metų gyveno nelegališkai, bet tiesoto sutuoktūvių akto.

Per tą laiką jie dasigyveno 13 vaikų. Teisėjas Washburn išklauses visą dalyką vyriškį pripažino kaltu ir sukaktuvėms 20 metų jo nelegališko poroje gyvenimo, prisakė kas savaitė mokėti po 10 doliarų užlaikymui 4 jaunesniųjų vaikų, o nuosprendį už nelegališką gyvenimą perkėlė augštesnin teisman.

SNIEGO PUSNYS.

Bangor, Me. Šiaurinėj dalyj Mine valstijos siautė didelės sniego darganos su pusnimis. Aplinkėse Maple sniego nupuolė iki 8 colių storumo. L. Robenson iš Dover važiuodamas į Greenville, laikė pusnies paktydo ir užvažiavęs ant nežinomoj vietoj esančio kranto, nupuolė su automobiliu žemyn ant geležinkelio, ir užsimušė. Jį atrado geležinkelio darbininkai, valydami šėnis nuo sniego.

REIKALAUIS ATSIKASYTI NUO SOSTO.

Budapest, Vengrijoj. Vengrijos ukininkų partija rengia savo delegaciją, kurią siųs į Šveicariją pas buvusį Austrijos karaliu Apsburgų dinastijos Karolį, idant pareikalaut jį atsisakyti nuo Austro-Vengrijos sosto, idant tuomi nuramint monarchistus, kurie dabar daro suokalbius ir rengia sukilimus Vengrijoj, idant sugrąžintus monarchiją buvusios Apsburgų dinastijos. Karolis Apsburgas yra pabėgęs į užrubežius 1918 m., kuomet baigiantės pasaulinei karėi, apsiireiškė rezoliucijos ženkli Austrijoj.

KUNIGAS SERVETKA NUMIRĖ GATVĖJE.

Newark, N. J. Policistas patėmijo nenormališkai gatve einantį žmogų, kurs netrukus parpuolė ant šaligatvio. Pribėgęs jį gelbėt, pažino esant Rymo katalikų kunigu. Pašaukus patrolę ir nugabenus jį ligonbutin, sulyg surastų kišeniuose raštų, sužinota, kad tai yra lietuvis, Rymo katalikų kunigas Juozas Servetka, turėjęs parapiją lietuvių kolonijoj Eynon, Pa. Vežamas jis ligonbutin numirė širdies paralyžiaus užgavimu. Jo kišeniuose rasta 25 bankos knygelės, rodančios jo turto 1,700 doliarų.

VOKIETIJOS PACIFISTAI PRITARIA NUSIGINKLAVIMUI.

Essen, Vokietijoj. Susirinkęs čia pacifistų kongresas, vienbalsiai priėmė rezoliuciją, kuria užgiriama Suvienytų Valstijų prezidento Hardingo sumanytoji "nusiginklavimo" konferencija. Rezoliucijos kopijos nutarta išsiuntinėti Vokietijos augštesniems valdininkams ir reichstago nariams, reikalaujant, kad Vokietija pasektų Suvienytas Valstijas ir išleistų atsisaukimą į kaimyniškas valstybes, pakviečiant jas prie nusiginklavimo.

SUSIMUŠĖ LAIVAI.

Belfast, Airijoj. Laikė tirstų miglų, plaukiant laivui "Rowan" iš Dublino į Glasgow su 98 pasažierais, ant jo iš šono užbėgo kitas laivas "West Camak" ir pirmąjį drūčiai pagadino. Pašaukus pagalbos laivus, dalis pasažierių ir "Rowan" igulos išgelbėta, o 16 prigėrė. "Rowan" laivo kapitonas Donald Brown, nepasitraukė nuo sugedusio laivo ir su juomi nuskendo. Antrasis laivas, "West Camak" tapo sugadintas ne žymiai.

RUSIJA PANAIKINS MOKYKLŲ IR TEATRŲ MONOPOLIJĄ.

Ryga, Latvijoj. Atvykęs čia iš Maskvos Rusijos apšvietos ministeriu buvęs M. Lunaharski, kurs laukia leidimo kelionėn į Italiją su reikalais "trečiojo internacionalo," papasakojo, kad Rusijoj tuojau bus panaikinta valdiškasis mokyklų ir teatrų monopolis, ir vieton to, mokyklos su teatrais bus pavesta tos pačios įstaigos globai. Valdžia pasiliks tik sau tiesą scenos veikalų ir mokyklų rankvedžių cenzuravimo. Ikišiol mokyklos ir teatrai buvo valdžios savasčia.

ISPANIJA RENGIA NAUJĄ OFENSIVĄ PRIEŠ MAURUS.

Madrid, Ispanijoj. Kuomet pasaulio kampuose kalbama apie nusiginklavimus ir susitaikymus su ikišiol buvusiais priešais, Ispanija imasi kitokio darbo. Ji pasirūpino paskelbt naują mobilizaciją, idant podidint savo kariumenę 50,000 kareiviu, naujam ofensyvui prieš maurus Indijoj. Kariumenė bėgyje 6 savaičių turi but greitai išlavinta, aprupinta naujausiais orlaiviais ir vadovaujant generolui Silvester, turi stot prieš sukilėlius maurus.

PLĖGOS MARAS INDIJOJ.

London, Anglijoj. Juodosios plėgos maras Indijoj siaučia didžiausiu smarkumu. Šimtai žmonių miršta kasdien ir mirusiųjų lavonus negalima spėt laidot, ar degint, nes žmonės bėga į kitas dalis provincijos ir rupintis lavonais mažai kam lieka. Maras labiausia siaučia aplinkėse Jubbulpur, Anglijos kolonijoj ir Allahabad, Indijos sostinė, kur yra susivijęs pramonės ir išdirbysčių centras, ir didžiausios kolonijos indų krikščionių.

KU-KLAX KLAUNAI REIKALAUJA ČARTERIO.

Charleston, W. Va. Tulas "Realm," pridavė valstijos sekretoriui aplikaciją, reikalaujant išduot čarterį Ku-Klux klauņu gaujai, kuri galėtų viešai imties savo darlabo šioje valstijoje. Sekretorius Young aplikaciją atmetė ir čarterį išduot atsisakė, kadangi aplikaciją pridavęs klaunas atsisakė pasisakyti savo vardą ir pravarde. Betgi sekretorius bijodamas klauņu "patritiškų" keršto, patarė paduoti prašymą valstijos augščiausiaj teismui.

PADEREWSKI GRĮŠTA PRIE SAVO AMATO.

Santa Barbara, Cal. Nusibankrutijęs lenkų karjėristas Ig. Paderewski, su dideliu vargu pardavęs savo nuosavybę Kalifornijoj, ir nematydamas sau ateities politikavimuose, nusprendė grįšt prie savo senojo amato ir leistis per Suvienytų Valstijų miestus, rengdamas koncertus, neva uždarbiaudamas savo tėvynės Lenkijos naudai. Pradėses savo paminektą pirmiau užsiėmimą, nuo Los Angeles ir paskui leis į rytus, pakeliu rengdamas koncertus.

PETROGRADE TVANAL.

Moskva, Rusijoj. Dėlei didelės audros Petrograde, vėjas suvarė daugybę vandens iš upės Neva, į kana-

IŠ DARBO LAUKŲ.

—Springfield, Mass. Augščiausias teismas išdavė prisakymą "Springfield Foundry Co.," kad ši greičiau susitaikytų su straičiuojančiais nuo 14 d. Šausio darbininkais, arba uždarytų fabriką. Tai aštrusis teismo prisakymas, koks yra būves tarp kompanijų ir darbininkų.

—Millbury, Mass. Millbury Steel Foundry Co. spaudintais cirkuliorais paskelbė, kad sumažina darbininkams algas 10 nuosimčiu. Šita dirbtuvė ir be to dirba labai silpnai, jau arti metai laiko.

—Montreal, Kanadoj. Atsibuvo konferencija geležinkelių darbininkų unijos ir geležinkelių atstovų, kurioje darbininkų atstovai sutiko priimt sumažinimą algų 12½ nuosimčiu.

—Huntington, W. Va. Reikalaujant kasyklų operatoriams, teismas išleido uždraudimą tvirt anglakasių uniją pietinėj dalyj W. Va. valstijos, ir E. Kentucky.

—Panamoj įstatymiškai paskelbta Panamos kanalo zonoj, kad darbai turi but vedami rubežiuose "open shop," reiškia, prie darbo gali but priimami darbininkai ir ne priklausanti unijai. Iš tos priežasties susitraikavo 16,000 organizuotų darbininkų.

—Springfield, Ohio. Gatvekarių kompanijos darbininkai sutiko priimt išlygas, sumažinančias jų algas iki 11 nuosimčiu. Dabar jie gaus po 42, 44 ir 45c. į valandą. Iš tos priežasties kompanija sumažino už važiavimą mokėčius: suaugusiems 7c, o vaikams 3c. už vieną važiavimą.

—Pittsburgh, Kan. Susitraikavo 12,000 kasyklų darbininkų. Straiško priežastis paremiama simpatija areš-

visas žemesnes vietas, užsėdamas apatinius gyvenimus, sugriaudamas menkesnius ir užsėdamas stipresnius tiltus ir dakus. Gelbėdamiesi žmonės turėjo plaukti prie augštesnių vietų. Suvienytų Valstijų šelpimo komisija šaukiasi į Maskvą, reikalaujant automobilių gelbėjimui ir į kaimus išvežimui vaikų iš Petrogrado.

tuotiems darbininkų vadams, A. Hovat ir A. Dorchy, kuriuos uždaryta Augustos kalėjime; be užstatų.

—Berlin, Vokietijoj. Susitraikavo 45 virėjai, restauracijose ir viešbučiuose.

—Chicago, Ill. Pasibaigė kailiadirbių straikas, kuris tęsėsi nuo 1 dienos Rugsėjo, už sumažinimą algų. Darbdaviai sutiko mokėti senasias algas iki 15 d. Liepos 1922 m. 800 darbininkų sugrįžo prie darbo.

New York, N. Y. Doku darbininkai sutiko priimt jiems pasiulytas išlygas, kuriomis sumažinama jiems algas 23 nuosimčiu.

—San Francisco, Cal. Nors naftos magnatai, tarpininkaujant valdiškai komisijai, buvo susitarę su darbininkais, atmainė savo nuomonės ir paskelbė, kad atmeta padarytas su darbininkais sutartis ir daugiau ne prisileis nė darbininkų atstovų, nė valdiškosios komisijos, kad pradėjus naujas sutaikos tarybas.

—Methuen, Mass. Tarp miesto gatvių taisyso darbininkų ir miesto tarybos, užgimė ginčai, dėlei kurių pertraukta darbai. Darbininkai abejoja, ar jie gaus užmokestį už savo darbą, kadangi miestas neturi pinigų.

—Washington, D. C. "Oklahoma and Arkansas" geležinkelio kompanija gavo valdžios leidimą pravest naują šaką šito geležinkelio, tarp Salina, Okla. ir Kansas, Okla., 20 mylių ilgume. Prie šito geležinkelio pratęsimo darbai bus pradėta netrukus.

—Leominsterio atleidžiama dalis darbininkų ir jų vieton samdoma nemečius, tarp 14 ir 16 metų amžiaus, Tokių darbininkų nuo 1 d. Rugsėjo priimta 150.

—New York, N. Y. Spaus-tuvių darbininkai, priklausanti unijai, darbdaviams pasiulė atnaujinimą sutarties nuo 1 d. Spalio, ir pareikalavo pakelt algas iki 50—55 dol. per savaitę.

—Portland, Me. Laivų kvovėjai, kurie buvo sustrai-kavę dėlei sumažinimo algų, susitaikė su darbdaviais ir sugrįžo prie darbo. Nuo dabar jie gaus po 65c. į valandą prie laivų iškrovimo, ir po 1.00 už viršlaikio valandą. Į šitą sutartį ne įeinu iškrovimai gruodų.

Žinios iš Lietuvos

Kaunas. Nuo Kauno Nemunu dabar plaukioja 15 Lietuvos garlaivių, minėtinai: "Prezidentas," "Lietuva," "Laisvė," "Reingoldas," "Rambynas," "Keistutis," "Vaidyla," "Ruta," "Lietuvaite," "Pegazas," "Aušra," "Vilnius," "Gardinas," ir "Kondor."

Jau nuo seniai Ruklės aplinkų gyventojai skundėsi 4 pulko kapitonui Petrauskui, kad pas juos priviso daug vilkų, kurie taip įsidrasino, kad nieko nebijodami ir drasiai smaugia kamelius, avis, kiaules ir galiausiai pjauna arklius. Kapitonas Petrauskas susitelkęs apie 30 žmonių suradė medžioklę, kurioje nušauta 5 vilkai, kuriuos parvežta Kaunan. Čia jų kailius iškimšta ir po vieną padovanota kariškam muzėjui ir kitoms mokslo įstaigoms.

Vilnius. Vieną rytą Damiųkykų bažnyčion atsilankė vilkas, kurs labai išgaidino susirinkusius božnyčion žmones. Kaip vėliaus pasirodė, vilkas priklauso kariškiems šoferams, apsigyvenusiems Bernadinų darže. Vil-

kas nežinomu budu pasiliuosavęs nuo retežio, atslimpino bažnyčion. Prie jo sugavino tapo sužeistu policistas Poliszewski. Iš šito atsitikimo moterėlės pridarė visokių papasakojimų. "Now. Wilenskie."

Vilnius. Aną dieną Pilies gatve einant buvo matomas įstabus reginys. Vidudienį, kuomet gatvėje buvo daugiausia praeivių, ties namais Nr. 13 skersai šaligatvį gulėjo apysenė moteriškė, išsitiesusi, maišelį po galva pasidėjusi. Veidas platomas, pabrinkęs, kojose taip pat išpustos. Šale jos stovėjo kokios 10 metų berniukas, apdriskęs, apskretęs. Jis klausiusiems atsakė, jog vaikščiojė juodu su mama sodžiu, "po biednosci," nieko negavė, mama bevaikščiodama visai pailsus, "nogi odebralo," o namai čia jau už poros namų, bet negalėjusi dait. Račkėvičiui Vilniuje esant E. E. agentura skelbte skelbė apie Vilniaus gerovę, o Bankovski į Vilniečių gerovę taip įtikėjo, jog visai liovėsi apie ją rupintis. Miesto Valdybos pirmninkas Bankovski pagarsėrode, vilkas priklauso kariškiems Vilnaus endekų šulais teikę miesto Tarybai prašymą apie atstatydinimą jo

nuo vietos. Nepatenkintas esąs civilinės gen. Želigovskio raštinės nusistatymu į jo sumanymus.

Trabučiai. (Švenčionų). Pas mus mergaičių tarpe galima pastebėt nauja ištvirkimo sriovė. Negana kad sekmadieninių vakaruškų ir šiaip jau bendrų ištvirkimo žymijų, dabar butinai kiekvieną sekmadienį mergaitės parsiveda iš Švenčionų kareivių ir tasosi paskui visą naktį pakampėmis. Dagi trabuciškės ir kalbėt lenkiškai netik negali, net ir nesupranta, bet su kareiviais susitaria tai pirštais, tai kitu kokių judėjimu. Seselės, kur jums rutų vainikėliai? Ką jums žmonės pasakys? Kokios iš to pasekmės? Gi net kelios jau tapo mergaitėmis—motinomis, net ir galų nesimato. Trabučiuose vis nežmoniškiu...

Mėnulis. Trabučiai. Kazin kas taip paveikė į mus, kad visoje parapijoje mes tapom išimtis. Susirinko anądien jaunimas: bernaičiai ir mergaitės, ir pradėjo nagrinēt banžnyčių lankymo reikalą ir svarbą. Po mažų ginčų ir projektavimų vienbalsiai nutarta visus metus nesilankyt bažnyčioj. Ten pat susirinkime jaunieji vienas kitam tvirtai pasižadėjo to nutarimo nelaužyt ir nesilankyt Švenčionyse. Rezoliucija taip skambėjo: Žiūrėsime, kas mums ką padarys, jei neisime bažnyčion—žiūrėsim...

Ir nesilanko, tik nevisi, visgi kaikurie prižadus sulaužė, nuėjo į bažnyčią, užtat buvo gerokai iškoloti ir išmesti iš "kampanijos." Juodvanagis. Švenčionys. Ir kazin kas būtų, kad lenkintojai būtų gabesni, tik jų nesugebėjimai jų pastangas dumais paleidžia...

Jau per keliatą trečiadienių, kada esti pas mus mugė, įvyko keliatas skandalų. Atveža sodiečiai parduot grūdų—tuoj pastato takšą ir žandarai verste veičia pardavinēt už maždaug pusę kainos kaip reikia paimt. Už rugius, pavyzdžiui, buvo nustatyta 800 ar 1000 pudui. Jei neparoduoi, imte ima, neduodi—areštuoja, nori pasiaiskint, kad pats pirka (buvo ir taip) tai kailin pila, na ir kas daryt? Tai ir aišku pasidaro, ko jie pas mus atėjo, nes maistas rupi ir valdyt nori. Dabar nežiuri teisybės, norėdami patraukt prie savęs ir sulenkint, o kas būtų ir darytūsi, jei rasutėmės jų globoje ir jau sulenkinti!?

Sodiečiai tą supranta, ir... nesilenkina... Sodiētis. Švenčionys. Švenčioniškiai lietuviai gavę iš Storstos leidimą surengt vakarėlį Rugsjučio 21 dieną, pasirupino taip pat leidimą, kad galima būtų apie tai paskelbt mieste tam tikromis afišomis. Gavę leidimą išlipdė afišas, bet ant rytojaus žiuri—tų afišų nėra: Kazin-kas jas nudraskė. Tas pat atsitiko ir po antrąs nakties. Bet trečiajai nakčiai lietuviai pastatė savo sargybą ir sugavo bedraskant lietuvii

afišas karininką ir dar augštesnės rangos. Nuskrūstas.

Vilnius. Aplink lietuvių nuolatos sukūniasi šnipų ir provokatorių, kurie mėgina nekartą į jas įlįst. Pirmadienį, pav. vienas jų, palikęs kitą gatvėje, 8 val. ryto įsispraudė lietuvių gimnazijon, landžiojo visur, klau sinėjo darbininkų, kurie ten daro remontą, kur kurios duris veda ir pan. Iš prityrimo žinome, jog Vilniaus šnipai ir provokatoriai ima uoliau lankytis prieš kratas, tad aišku, jog gimnazijai reikiakia jos laukt.

O visgi patartume šnipams perdaug nelandžiot kur jų nekviečia, nes kitos durys gali jiems kartais prsūtelį prispaust.

Klaipėda. Vyriausiojo komisaro paskyrimas valstybės patarėjo Steputaičio Krašto Direkcijos prezidentu jau paskelbta valdzios laikraštj. Paskyrimas įvyko 1921 m. Rugsjučio 8 d. Laikraščiu "Memeler Dampfboot" oficiališkai pranešta: Prezidentui Steputaičiui trečiadienį vyriausiojo komisaro pavduotojas tam tikra prakalba pavedė jo pareigas. Vyriausiojo komisaro pavduotojas apreiškė, pasitikėję, kad Steputaitis visai neparatingai if griežtai laikydamos Klaipėdos kraštui išleistų įstatymų, eisiąs savo pareigas. Atsakydamas Steputaitis pareiškė, kad jis, kiek numanydamas, stengsiąsis pateisint pasitikėjimą juo ir visai neparatingai eisiąs savo pareigas bei sąžiningai laikysiąs Klaipėdos kraštui išleistų įstatymų. Toliau jis prašė savo bendradarbius pasitikēt juo ir padēt jam savo patyruisomis pajiegomis. Tuomet jis esąs ištikinęs, pavyksiant sušvelnint vidaus nesantarvę. Tuojau po to Steputaitis dalyvavo Krašto Direkcijos posėdyj. Tuo tarpu jis turi trumpas atastogas savo reikalams sutvarkyt.

Rokiškis. Netoli Čedasų miestelio miškuose apskričio viršininkas B. Draugelis surengė didelę medžioklę ant vilkų. Medžiotojų dalyvavo su viršum 200, varytojų taip pat. Medžioklei vadovavo žinomas mūsų apskrikyje medžiotojas Rozenas. Medžioklė pavyko gerai: nušauta 4 vilkai, kurie pasižymėjo savo didumu. Viens ypač buvo nepaprast, juodo plauko.

"Vilnius." Vilnius. "Vidurinės Lietuvos" lenkai sukvietė į Vilnių suvažiavimą, kurį atvyko miestų ir valsčių atstovai pasitart dėl Vilniaus padeties. Suvažiavime dalyvavo per nesusipratimą ir keliatas lietuvių. Kadangi suvažiavimui programa išanksto jau buvo nustatyta, tai suvažiavimui tik liko nuspręst prašyt Želigovskio toliau gint vilniškius lenkus ir išrinkt seimą, kuris nuspręstų, kam turėtų priklausyt Vilnius. Lietuviai valstiečiai betgi susilaukė nuo balsavimo. Šito lenkų suvažiavimo vertė tokia pat, kaip ir visi jų Vilniuje daromi mitingai.

Švenčionys. Musų laukouose pastaruojų laikų atsirado daugybė kazin kokių šiaudinių, mažūčių namelių. Ir tai vis kur prie vasarojaus, labiausia gi prie bulvių... Kas tai per nauji stebuklingi nameliai. Pirmą jų nebuvo. Nagi budėjimo ir sargybos vietas; čia guli naktimis vasarojaus savininkai ir sergsti savo lauką nuo nekvieštųjų svečių. Patįs sveduris veda ir pan. Iš prityrimo žinome, jog Vilniaus šnipai ir provokatoriai ima uoliau lankytis prieš kratas, tad aišku, jog gimnazijai reikiakia jos laukt.

Mėmelukas. Vilnius. Persekiojimas Vilniaus lietuvių įstaigų vis didinasi. Pirm kelių savaičių Atstatymo Departamentas raštu pareikalavo, kad lietuvių Gimnazijos mergaičių bendrabutis išsikeltų iš tiek metų jo užimamų rumų Aušros Vartų Nr. 12. Paskiaut švietimo Departamento pareikalavo, kad užsidarytų Vilniaus Lietuvių Moterių Gimnazija. Dabar Lietuvių Vyrų Gimnazija gavo raštą iš Atstatymo Departamento, kad ji apleistų savo užimamus rumus Jurgio g. 38. Vis dėlto tos gimnazijos mokiniai ir mokinės neturi numimint ir apleist rankų, bet pasirodyt, jog jie yra tikri lietuviai ir lietuvaitės, ir visais pašaliais traukt sąvongimnazijon ir kitus savaragint stot. Gimnazija gins jų reikalus. Tas ne lietuvis, kuris pasiduoda persekiojimams.

Vilniuje kurį laiką ėjo Žydų kalba laikraštis "Najer Morgen." Jis buvo leidžiamas lenkų pinigais ir ragino Vilniaus žydus dėtis su lenkais prieš lietuvius ir baltarusius. Tuom tikslu tas laikraštis įvairiais budais šmeižė lietuvių veikėjus ir jų vyriausybę Kaune. Kadangi to laikraščio niekas žydų Vilniuje neskaitė, tai jo redaktoris atsisakė toliau jį vesti, ir laikraštis netekęs redaktoriaus turėjo sustot eges. Yra viltis, kad joks žydas neapsiimsiąs redaguot panašaus laikraščio Vilniuje. Vilniaus žandarai buvo suėmė žinomą Varšavos lietuvių veikėją Kasakaitį, kurį tačiau greitai paleido. Ne seniai tie žandarai suėmė žinomą lietuvių veikėją advokatą Stasį Šilingą, atvažiavusį iš Kauno Vilniaus kele-tai dienų savo reikalus sutvarkyt.

Sekmadienį, Rugsjučio 28 dieną Vilniuje buvo suimta diktas skaičius Malėtų jaunuomenės, grįstančios iš atostogų į Vilniaus Gimnazija. Buvo suimti: Ambras, Ambrasaitė, Aleksiejunas, Guobys, 2 Maigiu, Keras, Vaitėnas, 2 Koeėnu, Kersnauškaitė ir Koralievicitė. Mokiniai kurį laiką palaikyti betgi buvo paleisti. Nežiurint į suėmimus Vilniaus lietuvių mokiniai ir mokiniojai visi grįš Vilniun ir niekam nepasiduos.

"V. Garsas." Skaitykite ir platinkite "Amerikos Lietuvių"

ŽVALGAS KLYSTA.

Tulas žvalgas rašydamas korespondenciją iš Worcester, Mass. į Draugą, labai nusiskundžia, kad girdi, kuomet jis pamatė tilpusį Drauge Amerikos Lietuvių Dailos Draugijų Sąjungos protokolą, tai jam, kaipo katalikui pasidarė labai skaudu, nes, girdi, "laisvamaniai," pasirinko katalikišką dienraštį sau prieteliu. Toliau žvalgas kalba vien tik apie "Aušrelę." Jeigu žvalgas būtų pasivadinęs kampionu, aš visai domos nebučiau kreipęs į tai, bet kad jis pasivadino save kataliku, tai aš sakau, kad katalikui taip elgtis visai netinka, nes dalyvavusių dr-jų tame suvažiavime yra didesnis narių skaičius gerų katalikų ir išpažįstančių tikėjimą. O pravadžiavimas, šmeižimas savo artimų, yra nuodėmingas darbas ir neatleistinas. Kaslink pasirinkimo katalikiško dienraščio sau prieteliu, tai reikia pasakyt, kad Daila nėra partija, A.L.D.D. Sąjunga irgi yra pastatyta ant grynai bepartvyiškių pamatų, todėl ir protokolas buvo pasiūstas visiems lietuvių dienraščiams ir savitraščiams Amerikoje. Ir Draugo redaktorių talpindamas protokolą pasielgė kaipo doras ir išmintingas žmogus ir mylintis dailą, žodžiu sakant, atliko pavyzdingą ir gražų darbą. Tai gi Tamista, Zvalge, jeigu jūs turite ką nors blogo prieš "Aušrelę," tai apie ją vieną ir kalbėkit, bet negaudykite vėjo laukuose, nes tas yra bereikalinga ir tuomi nieko gero nepelnysit. Jeigu tamista matote ką nors "blogo" A.L.D.D. Sąjungoj, tai gerai būtų, kad tamista išlystumet iš po pseudonimo, o tuomet galėtume pasikalbēt ir kas "blogo," pataisyt. ALDDS. Lit. Kom. Narys, Matas Biekša.

IVAIRIOS ŽINIOS.

—Mažo Kalifornijos miestelio Emereville, majoras Christie viešai paskelbė ir prohibicijos agentams apreiškė, kad jis ir su juom visi miesto gyventojai nepripažįsta prohibicijos tiesas legaliskomis, ir todėl jas ignoruoja, arba nuo jų pridabojimo visai atsisako.

—Brownsville, Texas valstijoj, už įvairius kriminališkus prasižengimus teismas pasmerkė Pablo Perez, meksikoną, 40 metų prie sunkiųjų kalėjimo darbų.

—Pastaromis dienomis prasidėjo sukilėlių didesnis judėjimas Morokoj jau ir Francuzijos kolonijose, Oumerebeia ir Bekrito kloniuose, kur buvo keliatas mušių tarp sukilėlių ir francuzų kariumenės. Francuzijos valdzia rengia pasiūt daugiau kariumenės.

—Ione sudėgė Michigan valstijos pataisos namai. Laike gaisro, kol tvarka tapo užvesta, iš sumišėlių skyrių pabėgo tris ligoniai, kurie ikišiol dar nesurasta.

—Francuzijos militariškasis viršininkas generolas Foch, pareikalavo, kad val-

džia leistų jam padidint Francuzijos kariumenę vienu tukstančiu kareivių.

—Wace, Texas valstijoj, šerifas Crow bandė sulaikyt gatve einančią Ku-Klux klaunų parodą, reikalaudamas vėliavos nešėją nusiimt ličyną, kad būtų žinia kas veda parodą. Klaunai šerifa peršovė, nutraukė kvatodami pirmyn. Telegrafuota apie šį nuotikį gubernatoriui, bet tas visai nieko neatsakė.

—Sikione, Grekijoj, kasant kalna, atkasta didelę ir dailią šventynę doritiškojo stiliaus, iš dalies apgriautą. Manoma, kad tai būvusi šventynė dievės Artemidos, kurią rymionai sunaikino.

—Stutgarde numirė Vitemburgijos buvęs karalius, Vilius II, 1918 m. pasitraukęs nuo sosto. Sostą jis buvo užėmęs 1891 m.

—Kanados priemeris Meighenas pasivadė į dimisiją, su juom rezignavo ir visas ministrų gabinetas. General-gubernatorius Vimy paskelbė naujus rinkimus.

—Turkija paleis Francuzijos nelaisvius, kurių Angoros aplinkės buvo paėmę 800.

—Is priežasties nupuoliomo kurse Vokietijos markės, valdzia nusprendė padidint muitą ant visų atgabenamų iš užrubežių tavorų.

—Nors Vengrija, sutiko Austrijai palikt Bungerlando provincija, vienok ten įsiveržė Vengrijos kareiviai ne tik nepasitraukia, bet dar provinciją apšaukė neprigiminga. Vengrija šitą kariumenės pasielgimą vadina sauvailiskumu, kaip lenkai, kad sukilėliais vadino Želgowskio kariumenę, užgrėbusią Vilnių.

—Indianapolyj angliakasių suvažiavimas nutarė baust unijos narius, prašalimui iš narių tarpo, jei kuris prisidėtų prie Ku-Klux klaunų.

—Paryžiaus miesto tunelyj susimušė du elektrikiniai trukiai bėganti į priešingas puses, vežanti iš darbo grįžtančius darbininkus. Katastrofoj žuvo 30 žmonių.

—Senatorius Sheppart iš Texas valstijos pasirodė kalboje ne nuilstančiu žmogpau, nes senatorių susirinkime iškalbėjo pilnas šešias valandas, kalbėdamas prieš taiką Suvienytų Valstijų su Vokietija, Austrija ir Vengrija.

—Vokietijos valdiški žvalgai susekė suokalbius, sulyg kurių klerikalai planuoja įsteigt katalikišką karaliją, susidedančią iš Bavarijos ir Vengrijos.

—Neseniai iš Paryžiaus atsilankiusi jaunavedžių pora, San Franciske pirkę už 24 dol. karolius, kad parvežus giminaitei lauktuvių. Nuvykus į New Yorką ir pritrukus pinigų, firmoj Tiffin šitie karoliai parduota už 85,000 dol. Buvo tai karoliai Napoleono pačios, kuriuos tulas Francuzijos jurininkas San Franciske žydai buvo pardavę už 2 dol. Savo laiku Francuzijos valdzia siulė dovanų tam kas karolius atras, 150,000 dol. Jie pavogta iš Louvre muzėjaus.

Užrašykite "AMERIKOS LIETUVI" savo giminaičiams ir savo draugams Lietuvoje

Skaitymas ir protavimas duoda žmogui stiprybę visuose takuose jo gyvenimo. Skaitant partvyiškus laikraščius, pastoji partijos įnagis ir aklai kovoj, ne kartą patį save išeisdamas, bile tik užganėdint savo partijos vadovus. "Amerikos Lietuvis" nuo pat savo pradžios eina bepartvyišku keliu, kaip tik tinkna skaityt kožnam žmogui, kuris teisybę myli. Štai ką rašo kaimietis iš Lietuvos apie "Amerikos Lietuvių."

Gerbiama Redakcija "Amerikos Lietuivio." Daug laikraščių aš skaičiau, nes skaitau nuo 9 metų savo amžiaus, bet man "Amerikos Lietuvis" už visus geriausia patinka. Aš gaunu ir dienraštį "Draugą" iš Chicagos, bet nėra man malonesnio laikraščio už "Amerikos Lietuvių" Ačiu jums už gerą siuntinėjimą, nes gaunu kožną savaitę, esu labai dėkingas savo giminėms už jų malonę užrašyme man "Amerikos Lietuivio". Pranas Čiepis, Daržiškių kaimas, Raudenio v., Šiaulių apskritis.

Ką rašo mokinys iš Alytaus mokslainės Gerbiama Redakcija:— Kelis kartus man teko sutikti "Amerikos Lietuvių" kuris mano širdį patraukė prie savęs. Prašau tamstos nuoširdžiai pasigailēt manęs vargdienio mokinio ir siuntinēt man "Amerikos Lietuvių." Kada aš pabaigsiu savo mokslą, tada aš jums atsilyginsiu. Kazys Zvinakis, Krokiniukų kaimas, Krokalauskio valsč., Alytaus apskričio.

Kareivis 10 pulko Mariampolėje prašo "Amerikos Lietuvių" prisiųst. Sako:— Netikėtai mumis pateko "Amerikos Lietuivio" keli numeriai. Labai mums jis patiko. Norėtume, kad jis į musų pulką visada atsilankytų. Todėl meldžiam gerbiamų suvalkiečių užrašyti "Amerikos Lietuvių" ir prisiųst mūsų pulkui daugiau literaturos. Sekretorius.

—Tokai atbalsiai iš Lietuvos nuo ukininko, nuo moksleivio ir nuo kareivio. Nieko Lietuvoje taip nereikia, kaip pagelbēt sveikas lietuviškas smegenis vystytis prie išdirbystės, pramonės, pilietystės ir savitarpinio pasisėlpimo. "Amerikos Lietuvis" rupinsis gerai trupinėliais mokslo parent Lietuvos žmonėms auklētis. Kiekvieno amerikiečio pridaryt savo draugams, savo giminaičiams "Amerikos Lietuvių" užrašyt.

M. PALTANAVIČIA, 15 Millbury St., Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIS

The Lithuanian Weekly Published Every Thursday at Worcester, Mass. Subscription Rates: In United States \$2.50 To Foreign Countries \$3.00 Advertising rates on application. M. Paltanavičia, Publisher, 15 Millbury St., Worcester, Mass.

Savaitinis laikraštis "AMERIKOS LIETUVIS," Leidžiamas kas savaitę. Prenumeratos kaina: Suv. Valstijose metams \$2.50 6 mėnes. \$1.25 Kitose viešpatystėse metams \$3.00 6 mėnes. \$1.50 Pavienis numeris 5 centai. Prenumerata turi būti apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užrašymo. Pinigus geriausia siųsti Pašto Money Orderiu, adresuojant: "AMERIKOS LIETUVIS," 15 Millbury St., Worcester, Mass.

NUSIGINKLAVIMO KLAUSIMAS IR RENGIMASIS PRIE KARĖS.

Jau keli mėnesiai kaip Suvienytų Valstijų prezidentas Harding pasiryžo sušaukt užrubežinių šalių atstovus į Washingtoną. Suvienytų Valstijų sostapiln 11 d. Lapkr. konferencijon, kurioje būtų galima susitart visiems nusiginkluot. Mat, pastaroji, pasaulinė karė sugriovė pasaulio pramonę ir tuomi atnešė žmonijai tiek blėdies, kad tos karės padarytų nuostolių išlyginimui ir šalių atstatymui ims daug desėtkų metų, kol tas viskas pareis į pirmias buvusias vėžes, arba ir galės neparėiti iki tiek. Ir todėl mūsų prezidentas, matydamas ir gerai tą viską suprasdamas, pasiryžo but tarpininku tarpe Europos ir Azijos valstybių, idant jas prikalbinus, kad prašalint visas karės baisenybes ateityje, kad būtų galima išvengt visko to, ką pragaistingoji karė gali žmonijai suteikt. Todėl paskirta diena, kad suvažiavus valstybių atstovams ir susitarus nusiginkluot, reiškia, atsisakyt nuo tolesnių kariavimų. Sumanymas prezidento Hardingo buvo gana išmintingas ir praklinus. Trokšt prašalint pasaulio nelaimės kamgį ir ne išrodytų prakilnių? Ir šitam sumanymui tuojau keliatas užrubežinių valstybių noriai pritarė ir ėmėsi prie atstovų skyrimų. Vienok užrubežinio militaristai greitai atmainė savo nuomones ir pradėjo tolintis nuo neseniai pradėto sumanymo vykinimo. Japonija ilgai svyravusi vėliaus prisipažino, kad ji konferencijai pritaria ir joje dalyvaut prisizada, bet nesutinka su pačios konferencijos principu. Italija nors sutiko konferencijoj dalyvaut, bet išsireiškė, kad ji, vietoj nusiginklavimo turinti visai ką kitą savo mintyje. Francuzija prisizadėjo konferencijoj dalyvaut, bet ne pasitarimui apie nusiginklavimą. Anglija pasakė, kad ji konferencijoj dalyvaus, bet ji turi ką kitą konferencijoj pasakyt, ne vien nusiginklavimo reikalus aptart. Ispanija, Portugalija, ir keliatas kitų valstybių nieko aiškaus nepasakė. Ir tokiems atbalsiams pasigirdus iš užrubežijų, pasirodė, kad įvyksiančioj konferencijoj tartis apie nusiginklavimą nebus galima, nes jau iš anksto nuomonių išsireiškimai davėsi suprast, kad nusiginkluot militariskosios valstybės neturi noro. Tad pirmesnis tikslas nusiginklavimo pamainyta klausimu ginklavimosi aprubežavimo, idant sumažint ginklavimosi ir kariavimo apetitą. Pritarimui ar pasi-

priešinimui šito antrojo projekto nepasirodė, nes laiko buvo jau pertrumpa, kadangi prisiartina diena, kurioje konferencija turi įvykt. Kas toje konferencijoje dalyvauja ir kas joje bus sutarta, smulkmeniškai viskas visuomenei nebus žinoma, nes tai valstybių politiskos elptybės, kurios kaip ir visubmet, liekasi tik autoritetų žinioje. Bet yra žmonių, kurie iš šitos konferencijos labai daug ko laukia ir trokšta. Taip va įvairių tilybių kunigai ir augštesni bažnyčių viršininkai, dienoj konferencijos, pasikyrė visose bažnyčiose specialiskias pamaldas, kad tomis paprašyt Dievo, idant tas suvažiavusiems valstybių atstovams įkvėptų mintį, idant tie nutartų, tarp savęs ar bent susitartų, arba nusiginkluot ir atsisakyt nuo kariavimų, arba savo kariškiasias spēkas sumažint iki tiek, kiek reikalauja tik apsigynikmas nuo užpuolikų, reikalui parsiejęs; reiškia, tik gintis nuo užpuolančiojo priešo, o ne rengtis užpult ką nors kitą. Vietnok toki troškimai ir norai pasilieka tik teorijoj, praktikoje tas viskas rodosi kitaip, arba rodosi, kad iš šitos konferencijos nieko toliko ne išeis, nes kasdieniniai nuotikiai parodo, kad tie, kurie pirmiausia atsiliepė į nusiginklavimo konferencijos sumanytą prezidento Hardingo projektą, ir konferencijoj sutiko dalyvaut, į tą visą netiki ir vieton nusiginklavimo, ar ginklavimosi aprubežavimo, mano visai ką kitą. Ir tai dienoms bėgant, pažymėtai konferencijos dienai besiarinant, militariskosios valstybės netik kad nesirengė sutikt savo kariškiasias spēkas sumažint, ar jas aprubežiuot, bet dar lyg tyčia, pasigivėse jas didint. Francuzija netik kad nematė savo kariumenę sumažint, bet jos augščiausis kariškiasis viršininkas generolas Foch aiškiai valdžios pareikalavo kariumenę dar padidint, o valdžia savo atstovams į Washingtono konferenciją įsakė stovėt užtai, kad prie Francuzijos kariumenės aprubežavimo nebutų daroma joki žingsniai, nes Francuzija žinanti ką daro, kadangi ji yra priversta didint savo kariškias spēkas, nes be to ji matanti sau labai didelį pavojų, ir jeigu jai reiktų, jei ne visai nusiginkluot, tai kad ir apsirubežiuot kariumenės skaitliu, tai jai reiktų prapult. Japonija sau tyliai veikia ir veikia tik sau žinant. Ji kiek druta savo kariškiasias spēkas stiprina dienomis ir

naktimis, sunaudodama kiek vieną atliekamą skatiką ginklavimuisi. Kitos šalys elgiasi nē kiek ne kitaip. Mobilizuoja kariumenes, stato laivus, dirba submarinus, orlaivius, kanuoles, šaifuotus automobilius ir kitokius padarus žmonių žudy nui. Hemikų laboratorijos įlainai užimtos dirbimu nuodingųjų gazų ir elektrikinių sriovių. Kitur kalbama apie daromus bandymus tam tikrų bombasvaidžių daužymui orlaiviu ir skandinimui laivų. Tai tik pavirštuliniai gandai, kurie išėina viešumon. O kiek tam panašaus yra veikiamas slap-tai, kas liekasi tik kariškųjų autoritetų žinioje, to niekas nežino ir nežinos. Turint prieš save visus tokius šių dienų apsi-reiškimus, mintis gundye gundo manyt, kad iš Washingtono susirinkusios konferencijos nelaukt nieko to, kas jos obalsyje musų prezidenta buvo pasakyta ir pageidauta. Vieton to visko, liekasi tikėtis naujų karių, prie kurių militariskosios šalys rengiasi iš anksto. Išimant kitas šalys, kurios pasaulinės karės tapo sugriautos ir nusilpnintos, ypač Japonija ir Francuzija dar nėra nustojusiomis karių apetito, nes jos yra gundomos savo pasekmėmis iš pereitų ir tai dar neseniai praeitų laikų. Japonija pasikėlusį į puikybę, didžiojasi apevikusi Rusiją 1905-6 metuose, o Francuzija nē kiek ne mažiau puikybėn pasikėlusį didžiojasi "sumušė" Vokietiją pasaulinėje karėje. Bet tokią puikybę ir didžiavimas yra tai pušimasis svetimomis plunksnomis. Japonijai pasisekė nugalēt Rusiją, nes pastaroji nebuvo karėn prisirengusi ir kariumenę sykū su visomis reikmenimis reikėjo gabent į Aziją tik kare praisidėjus, o dėl didelio toluo ir tik vienu geležinkeliu negalėjo visko privežt užtektinai ir tik todėl japonai greit ir lengvai apsidirbo. Francuzija Vokietiją "sumušė" svetima spēka; jeigu neAnglija ir Suvienytos Valstijos, vokiečiai Francuziją butų sutremptė lėgyje trijų dienų ir tai labai lengvai. Tad kaip vienai, taip ir kitai čia didžiojotis nėra kuom. O už apėtitą prie toliasnų kariavimų kartis gali parsieit labai nukentēt. Tad iš vienos pusės matosi prezidento Hardingo noras padaryt galą vėliasiems kariavimas (ir tai galbut jis gerai pamato, kad kas nors rengiasi vėl didelēn karėn, prieš ką jis pasiryžostovēt). Iš antros pusės tuom patim laiku rodosi šmėkla militaristų rengiamos naujos karės.

AR REIŠT LIETUVOS PASKOLA?

Prasidėjus paskolos vajui Amerikos Lietuvių kolonijose, parašo ir laikraščiuose arba ir šiaip tenka girdēt nuo žmonių įvairių užmetimų Lietuvos Valdžios antrai. Kartais iš dalies, ne kurie užmetimai šiek tiek turi ir pamato, bet didžiojumoje, tai grynas, Lietuvos neprigulmybės prieš pras-

manymas. Mat, visoki lenkėbarniai žino, kad lietuvių kaitai neįveiks, kaip tik pasėdami jų tarpe nesantaiką, savo valdžiai neužsitikėjimą. Lenkai pila milijonus markių provokacijos tikslams, taip Lietuvoj kaip lygiai ir čia Amerikoje. Norėdami susekt provokatorių lizdą, painkšt tulius laikraščius ir jeigu tik kas nors kiek turi nuovokos, greit pamatys, kad lenkiškomis varnionis kvepia. Tie dienos šviesos apuokai, bernaudami lenkų tikslams ir vaidindami Judo rolę, nori suklaidint sveiką lietuvišką liaudį, atitraukt ją nuo prakilnaus darbo — rėmimo savo šalies, savo giminės neprigulmybės, kovojant už savo gyvastį. "Norėdamas susipešit, visuomet ir įrankį randi," sako lietuviškas priežodis. Tai gi ir čia, norėdamas surast blogasias, Lietuvos gyvenimo puses visgi jas surandi, ypač dabar, juk jau ketvirtį metai eina sunkaus darbo, kovojant už Lietuvos Nepri-gulmybę tarpe labai sunkių aplinkybių; nebuvo laiko atsikvėpt, apsidairyt, klaidas pataisyti. O priešai kaip varnai, juo geriaus Lietuvai tvarkosi, tuo labiau jie reikia. Ar Lietuva verta paramos? Kiekvienas lietuvis turi paklaust savęs, ar verta skolint Lietuvai pinigus, ar verta rinkit ir siųst aukas? Kaip minėjau, provokatoriems kartais pavyksta žmogaus mintis suklaidint šiuo klausimu, bet giliau mąstantis, visuomet pasakys, kad netik verta remt, jėt dar ir šventas privalumas atlikt savo pilietiškas pareigas. Kiekvienas turi sau išitėmyt kas augščiau buvo minėta, kad visoki skleidžiami gandai, tai provokatorių darbas, ar provokuojanti agentai, tai Judo, kurie už keliatą doliarų norėtų parduot mus lenkų vergijon, kad pirkimas "Bonų" ir aukavimai Lietuvai, tai nereiškia rėmimą tos ar kitos partijos, net nereiškia kad ir valdžiai remi, tik reiškia, kad remi Lietuvą. Remt Lietuvą kiekvieno lietuvio praklinus darbas. Remdamas Lietuvą, kartu gelbėsi savo tėvus, brolius, seseris; jiems bus lengviau išlaikyt gyvenimo sunkumą. Juo daugiau pinigų bus sudėta, tuo greičiau Lietuva sustiprės, tuo priešams ji bus baisesnė, tuo mažiau jie ant jos kėsinsis, tuo greičiau gersnė tvarką įvyks, tuo greičiau gyvenimas pagerės. Tad valio piliečiai! Prieš neklusaykim, remkime Lietuvą, pirkime Paskolos Bonus, rinkime aukas. Yra prakilnių minčių žmonėse, kurie stengiasi nešt savo tėvynę visokeriopą galimą pagelbą. Jei negali pats pirkt boną, tai kitus ragink, katrie gali, jeigu negali pats aukaut Lietuvos reikalams, tai rink aukas nuo tų kas gali. Sunkiausiose gyvenimo valandose padedant, tėvynė neužmirš savo vaikų, ir kiekvienas prakilnaus darbo atlikimas reiškia kaip ir uždarbį, nes siela jaučiasi ramiai atlikus sau uždėtias pareigas. Pilietis.

KAS SKAITO "AMERIKOS LIETUVIŲ" TAS VISKĄ ŽINO.

MUSŲ SKOLA LIETUVAI.

Bėda, kad esama daug skolininkų, kurie nesijaučia esą skolingi, kurių sąžinė laukia pabudinimo. Taip ir daugelis lietuvių išėivių nesijaučia esą Lietuvai skolingi. Užkalbinti apie Lietuvos rėmimą, jie stato klausimą ką Lietuva jiems gero davė. Jie žiuri į savo gimtąją žemę, kaip nuominažniausia, gi gaut iš jo molonėtų kuodaugiausia, ir apilpėšės, nesijaučia jam dėkingu, nėgi pamyli jį. Visiems mums, Lietuvos išėiviams, reiktų atsimint štai ką: Musų skolos Lietuvai yra taip didelės, kad jas tik kelios kartos įstengs išmokēt. Tos šimtinės rublių, kurias mēs išsivežėm iš Lietuvos kelionės iškaščiams, tai, gali sakt, tik mažmožis, nors ir tas mažmožis sudaro bent apie 100 milijonų rublių. Daug svarbesnė ir sunkesnė skola, tai mēs patįs. Mēs buvome Lietuvos dalis, jos vaikai, paveldėję iš savo prabočių visus tuos kuno ir dvasios turtus, kurie buvo krauti per kelis tukstančius metų. Musų sveiki, stiprūs ir dailūs kuno, musų lietuviškas kraujas, musų kalba, musų dvasios turta ir gabumai, musų talentai, visa tai buvo Lietuvos nuosavybė, prigulėjoj Lietuvai ir visa tai mēs iš jos atėmėm, išsivežėm. Ar tuos turtus galima apvertint pinigais? Ne, jie brangesni už auksą, skaisnesni už deimantą. Amerikoje žmogaus vertė priimta yra nustatyti doliariais. Bet nėra pasaulyje kvailiesnio prasimanymo, kaip pastanga apkainuot pinigais žmogaus sielos ir kuno turtus. Morališkas skolas tik morališku keliu ir atlygint galima. Kad sukurus didžiąją Amerikos tautą, lietuvių tautą davė arti milijono savo geriausių vaikų. Vienus tik paskolino laikinai (tuos, kurie grįš į Lietuvą), kitus-gi visai pavedė Amerikai, bet, — su išlyga, kad tie jos vaikai nepamirštų savo motinos ir reikale atėitų jai į pagelbą. Ko verti yra rėksimai tų pigių Amerikos šovinistų patriotų, kurie prispyrę reikalauja iš atėivių užmiršimo savo pirmosios tėvynės, savo kalbos, budo, papročių, kurie šaukia už 100% amerikozimmo. Ar gi čia nereikalaujama išsigimimo? Ir kokia bus nauda Amerikai iš išsigimėlių? Ir ar gi nešviečia Amerikai daug skaisstesnis idealas, paveldėjimo visų gražiųjų dvasios ypatybių, kurias čia atdarsinē įvairios tautos, kad iš jų sukurus naują didžiąją tautą? Ar gi tad nėra šventas Amerikos priederme pautė atėivių giminėms žemėms atsiekt tai, ko jie, atėiviai, seniai troško ir veltui jieškojo ir ko surast atėjo sau čia ir savo tėvams tenai, pirmojoj tėvynėj? Ir ar nėra tame ypatingas, didžiausias ir istoriškas Amerikos pašaukimas? Ar ne taisyti pašaukimas puošia skaisčią aureole Kolumbijos galvą? Ar ne taja liepsna žėri Laisvės Stovyla? Gerai darėme, kad pildėme prieder-

mę šiai šaliai, remdami "Dėdę Samą" jo kovoje, dar neseniai užbaigtoje. Bet neužmirškime išpildyt lygiai svarbią savo priedermę, paremt savo tėvų žemę jos kovoje už laisvę. Visi pirkime laisvės bonus. L. P.

TAISYKIME LIETUVOS DIDŽIUNŲ KLIDAS.

1386 m. Lietuvos valdonas Jagėla padarė pradžia Lietuvos nelaimių, kurios tęsėsi per penkis šimtmečius su viršum. Už gražią svetintautę, už savo bajorų titulus ir privilegijas, pardavė svetimiems lietuvių tautos dvasią, laisvę ir turtus. 1921 metais Lietuvos liaudies atstovai Amerikoje perka Lietuvos Valstybės Paskolos Bonus. Ar yra koks sąryšis tarpe tų dviejų įvykių, kuriuos skiria 535 metų tarpas? Yra, ir tai didžiausias ir musų tautai linksmiausias. Tuodu įvykiai ženklina dvi skirtingas epokas musų tautos istorijoje: 1) tautos puolimo, 2) tautos atgimimo. Jie prirodo lietuvių dvasios gajumą ir stiprybę. Didžiunai padaro klaidą, liaudis ją pataiso. Didžiunai parduoda tautos laisvę, liaudis ją po kelių šimtmečių išperka (bonų pirkimu remdama savo valstybę). Didžiunai primeta musų tautai, rodosi, nenuplaunamą dėmę, amžinos vergijos likimą. Po kelių šimtmečių liaudis pasipurto ir tą dėmę nusikrato. Ką Jagėla pagadino, tą liaudis, nors ir sveturi prisiglaudusi, pataiso. Musų didžiunų klaidos buvo didybė neapsakoma. Toji klaida padarė musų tautą neblė per penkis šimtmečius suviršum. Buvo tai tarsi stiprus nuodai, paimti iš lenkiškos aptiekos, užmigdžiusieji musų tautą pusei tukstančio metų. Toji klaida keliems amžiams sulaike Europos pažangą, nes davė progą išaugt Rusijos carizmui, ir Lenkijos feodalizmui. Jei ne toji klaida, Europai toną butų davę ne auktokratija ir imperialistai, bet Lietuvos statusas su savo tolerancijos ir teisingumo dvasia. Toji klaida išgabeno musų dalios turtus į Varšavą, ir Krokavą, į Rusijos miestus, išgandė talentus dirbt svetimiems, išplukdė musų girias, pagaliaus artė milijono Lietuvos vaikų išvarė į svetimas šalis, į Vokietiją, svetimiems pelną kraut. Bet amžiams praslinkus, atbudo milžinas, Lietuvos liaudis; apžiūrėjo tautos žaidzas ir ėmėsi jų gydymo. Tarpe pirmųjų atbudo duonos ir laisvės jieškotojai amerikiečiai lietuviai. Jų tai pagelba pasiskubinta sužadēt atėivių giminėms žemėms atsiekt tai, ko jie, atėiviai, seniai troško ir veltui jieškojo ir ko surast atėjo sau čia ir savo tėvams tenai, pirmojoj tėvynėj? Ir ar nėra tame ypatingas, didžiausias ir istoriškas Amerikos pašaukimas? Ar ne taisyti pašaukimas puošia skaisčią aureole Kolumbijos galvą? Ar ne taja liepsna žėri Laisvės Stovyla? Gerai darėme, kad pildėme prieder-

Jei randasi atsilikėlių, dabar gera proga pasivyv žengiančius pirmyn. Stokite eilėn, įsigydami Laisvės Paskolos Boną L. P.

APLINK PASIZVALGIUS.

Advokatė Z. Puišytė. 23 dieną Rugsėjo, Bostone išlaikė jurisprudencijos kvotimus ir gavo leidimą teismuose vest bylas kaip advokatė, lietuvė, Zuzana Puišytė. Zuzana Puišytė tuių laiką praktikoj lavinsis buda-bostone, o apie ateinantį pavasarį žada persikelt į Worcester, Mass., kur įsis-teigs advokaturos biurą. Tarp kunigo Janušo iš Akron, Ohio ir SLRKA. valdybos iškilo dideli nesutikimai. Kun. Janušas paskelbė, kad pirmiau minėto susivienijimo valdyba paskolino tulą sumą pinigų tūlai bendrovei, paimant hepatiką ant sklypo žemės, priklausančios tai bendrovei, kuomet ta žemė verta tik pusę paskolintų pinigų. Užtai kilo nesutikimai ir SLRKA. valdyba buvo kun. Janušą apskundusi Cleveandžo vyskupui Schrembs, bet vyskupas skundą atmetė. Prusijoje atskirta bažnyčia nuo politikos ir provincijai tiesos bus leidžiama seimmo susidarusio iš 193 atstovų. Pirmiaus Prusijos įstatymus leido bažnyčios augščiausis viršininkas. Suvienyose Valstijose gyvenanti lenkai prarado 50 milijonų doliarų, pirkdami akcijas visokių savo korporacijų ir bendrovių, kurios buvo steigiamos tik pinigų išviliojimui iš lengvatikių žmonių. Lietuvių skaitlius daug mažesnis už lenkų skaitlių, jie panašų bendrovių pristeigė mažiau, tad ir pinigų žlugdo mažiau. Wilkes-Barre pradėjo eit naujas lietuviškas laikraštis "Tėvynės Balsas," leidžiamas 2 kartus savaitėje. Prenumerata metams 5 doliariai. Adresas: "Tėvynės Balsas," 55 W. Market Str., Wilkes-Barre, Pa. Laikraštis yra linkęs kunigų pusėn, bet kol kas, dar jis yra liuos nuo politikieravimų ir nešvarumų, kokiais dauguma musų laikraščių šiadien yra užsikrėtę. Sulyg "Vilniaus" paskelbimo, dabar Lietuvoj yra įsigyvenusi atletika: Juniorai, Disko mėtymas, Jėties mėtymas. Skritulio stumdy-mas, šokimas į augštį, Seniorai, Olimpiška estafeta. 400 mt. bėgimas, 3000 mt. bėgimas, šokimas tolyn, ir tam panašiai.

PO MEDŽIU

LIETUVIAI AMERIKOJ

Pittsburgh, Pa. Pās mus vis dar nepasibaigia šv. Kazimiero parapijos narių nesutikimai su kunigu. Jau antri metai kaip tie nesutikimai tęsiasi, ir galo jiems dar nesimato. Del to buvo net ir dvejose muštyne, kurių vienos kilo ant gatvės dar praėjus vasaraj, kada kunigas uždare salę ir neleido parapijonams susirinkimui laikyti, o antros pareitą žiemą, kada parapijonai norėjo kunigą iš bažnyčios išmest. Kiek tai buvo reksmo ir "alaso" delto ir gėdos iš svetimtaučių pusės! Svetimtaučiai ir svetimtautiški laikraščiai tiesiog lietuvių visokiais būdais išjuokė už tokius ne išmintingus pasielgimus. Tuom laiku žmo-

nių susirinko didžiausios minios, kad prisijurėtų lietuvių ne išmintingam darbui; visi sakė, kad tai gyvulių, ne žmonių darbas, nes tai nepaprastas atsitikimas, kad kunigą, išėjusį krapint žmones, pultusi kas draskyt. Vienok tame nepadorame darbe dalyvavusieji ir jiems pritarusieji, teisinasi, kad kitokio išėjimo jiems nebuvu, nes kunigas ir bažnyčia, ir mokykla, užrašė vyskupui. Buvo jie sukilę ir prieš vyskupą, bet vyskupas į tai ne atkreipė atydos. Parapijonai reikalavo duot kitą kunigą, nes dabartinio tvarka jiems nepatinka, ir pareikalavo leidimo išsiriti komitetą su lyg balsų daugumos, kuris kontroliuotų visas įeigas ir išieigas, ne eikvojant pinigų be parapijonų žinios, kad ir su kunigo žinia. Reikalavo taipgi ir, kad lietuvių vaikų mokintų sesers lietuvių, ar kitos tautos mokytojos, bet, ne lenkės, kurios nužiūrėta pavojingomis lietuvių vystei. Lenkės minikės nuodija lenkytės nuodais lietuvių vaikučių sielukes, net ir Lietuvos vėliavą, vaikučiams matant, sudraskė ir kojomis sumynė. Tas atsitikimas iš lenkių minikių pusės labai lietuvių suerzino, viena lietuvių net minikės drabužius sudraskė. Iš to ir kilo visas "tribelis," nes klebonas stojo už lenkes minikes, o kamendorius už lietuvių tautą. Kamendorių klebonas išvijo ir kamendoriai dabar ne pabuva, iš ko parapijonai dar labiau piktinasi.

Už muštynes buvo teismas, bet skundai teisme buvo panaikinti, nes muštynės buvo kilusios bobinčiuje. Dabar dalykui savim nepasibaigiant, parapijonai maldauja vyskupo viską sutvarkint su suomet kelia trukšmus, beldziai, bent ką pamatę mėgdžioja, šaiposi ir pusbalsiai, žargonuodami tarp savęs kalbasi ir tuomi suaugusiųjų susirinkimui verčia tikru gatviniu užkaboriu. Apart to dar vienas dalykas, kurį tėvai privalo gerai išitėmty. Tokiuose susirinkimuose, arba prakalbose, kaip jau pirmiau sakiau, pasitaiko kalbėtojų nepaustaburnių, kurie prieš susirinkusią publiką jaučiasi lyg galvijų tvarte ir todėl tankiai pliovoja arba vartoja keiksmažodžius. Vaikų ausis yra labai jautrios ir todėl nešvarūs žodžius jie greitai nugirsta ir paskui juos išitėmiję panaudoja tokiuose atsitikimuose, kurie jums padaro didelę gėdą.

Del malonų broliai ir sesers, eidami į prakalbas, savo vaikučius nesiveskite su savim, bet palikite namie, o tuomi ir jiems padarysite daug gero, ir patį pasirodysite išmintingais, dargi nemažai gero padarysite ir tiems, kuriems salėje mažų vaikų buvimas yra labai nepageidaujamas. Nesiveskite vaikus ne į kitokius susirinkimus, kur ne jiems vieta yra skirta. Vaikams vieta yra tik ten, kur yra jiems žaislų, o susirinkimų vietose, kurias renkasi suaugę, vaikams žaislų nėra. Žmogus,

nių susirinko didžiausios minios, kad prisijurėtų lietuvių ne išmintingam darbui; visi sakė, kad tai gyvulių, ne žmonių darbas, nes tai nepaprastas atsitikimas, kad kunigą, išėjusį krapint žmones, pultusi kas draskyt.

Vienok tame nepadorame darbe dalyvavusieji ir jiems pritarusieji, teisinasi, kad kitokio išėjimo jiems nebuvu, nes kunigas ir bažnyčia, ir mokykla, užrašė vyskupui. Buvo jie sukilę ir prieš vyskupą, bet vyskupas į tai ne atkreipė atydos. Parapijonai reikalavo duot kitą kunigą, nes dabartinio tvarka jiems nepatinka, ir pareikalavo leidimo išsiriti komitetą su lyg balsų daugumos, kuris kontroliuotų visas įeigas ir išieigas, ne eikvojant pinigų be parapijonų žinios, kad ir su kunigo žinia. Reikalavo taipgi ir, kad lietuvių vaikų mokintų sesers lietuvių, ar kitos tautos mokytojos, bet, ne lenkės, kurios nužiūrėta pavojingomis lietuvių vystei. Lenkės minikės nuodija lenkytės nuodais lietuvių vaikučių sielukes, net ir Lietuvos vėliavą, vaikučiams matant, sudraskė ir kojomis sumynė. Tas atsitikimas iš lenkių minikių pusės labai lietuvių suerzino, viena lietuvių net minikės drabužius sudraskė. Iš to ir kilo visas "tribelis," nes klebonas stojo už lenkes minikes, o kamendorius už lietuvių tautą. Kamendorių klebonas išvijo ir kamendoriai dabar ne pabuva, iš ko parapijonai dar labiau piktinasi.

Už muštynes buvo teismas, bet skundai teisme buvo panaikinti, nes muštynės buvo kilusios bobinčiuje. Dabar dalykui savim nepasibaigiant, parapijonai maldauja vyskupo viską sutvarkint su suomet kelia trukšmus, beldziai, bent ką pamatę mėgdžioja, šaiposi ir pusbalsiai, žargonuodami tarp savęs kalbasi ir tuomi suaugusiųjų susirinkimui verčia tikru gatviniu užkaboriu. Apart to dar vienas dalykas, kurį tėvai privalo gerai išitėmty. Tokiuose susirinkimuose, arba prakalbose, kaip jau pirmiau sakiau, pasitaiko kalbėtojų nepaustaburnių, kurie prieš susirinkusią publiką jaučiasi lyg galvijų tvarte ir todėl tankiai pliovoja arba vartoja keiksmažodžius. Vaikų ausis yra labai jautrios ir todėl nešvarūs žodžius jie greitai nugirsta ir paskui juos išitėmiję panaudoja tokiuose atsitikimuose, kurie jums padaro didelę gėdą.

Del malonų broliai ir sesers, eidami į prakalbas, savo vaikučius nesiveskite su savim, bet palikite namie, o tuomi ir jiems padarysite daug gero, ir patį pasirodysite išmintingais, dargi nemažai gero padarysite ir tiems, kuriems salėje mažų vaikų buvimas yra labai nepageidaujamas. Nesiveskite vaikus ne į kitokius susirinkimus, kur ne jiems vieta yra skirta. Vaikams vieta yra tik ten, kur yra jiems žaislų, o susirinkimų vietose, kurias renkasi suaugę, vaikams žaislų nėra. Žmogus,

Tokiems žmonių, lietuvių ganytojams, kad lenkai toki geri, tai vertėtų ir eit jiems pas lenkus tarnaut, paliekant vietą doriems žmonėms, lietuviams, kurie ir seseri lietuves surastų lietuvių vaikučių mokinimui. O jei nėra lietuvių, tai duokite seseris kitos tautos, kurios nors angliškai moka, nes lenkės ir angliškai susikalbėt ne papajiegia; eidamos į krautuvedasi vaikus perkalbėt. Pernai man pačiam teko girdėt jų vieną derinant žuvis, tai tuoju mintyje kilo klausimas, kaip tokia mokinioja gali kitus mokint, pati nieko ne mokėdama. Teisybė, ne visos tokios, bet, kad ir viena gali daug ne naudoti atnešt tiems, kurie ją užlaikp.

J. Vingilis.

Celveland, O. 29 d. Rugsejo įvyko čia didelis lietuvių susirinkimas, atvažiavus Lietuvos atstovui Čarnekiui su savo sekretorium Viniku ir palydovu Mostowski'u. Keliatas vietinių lietuvių su automobiliais pasitiko atvykusius svečius geležinkelio stotyje prie 105 gatvės ir iš čia visi nuvyko į Winton viešbutį, kur atsibuvo pietūs, ar vakarienė, kaip žmonės ten tą vadina. Ten dalyvavo ir miesto majoras FitzGerald.

Vakare Lietuvių salėje atsibuvo prakalbos. Žmonių prisirinko pilnutė salė, taip, kad vėliaus atėjusiems ir stovėt buvo nemalonu dėlei prisigrudimo. Susirinkimas savo keliu, bet žmonės susirinkusius salen privergino rengėjų betvarkė, nes viskas ejo senu, netikusiu pratimu. Prakalbos buvo garsinta prasidėsiant nuo 7:30, bet prizadas išpildytas sulyg "lietuviško" laikrodžiu, ty, viena valanda vėliau. Susirinkusieji ir laukt nusibodo. Galiaus jau šiaip taip prasidėjo. CLT. choras ir vyčių choras ant estrados, pasirodžius salėje svečiams, sugiedojo Lietuvos himną, ir svečiams ant estrados užėmus vietas, žmonės laukė toliansio bėgio, bet niekas nesidarė. Žmonės jau pradėjo nerimaut ir rugot, kad ilgai nepradedama prakalbos, ir taip nerimaujant, vieton prakalbų, pasigirdo giedojimas Suvienuytų Valstijų himno. Susirinkusieji vienas kito klausinėjo kam tas giedojimas čia reikalingas ir ką jis reiškia, ir tik po kelių minutes suprasta, kad tai giedama atsilankius miesto majorui. Majorui atėjus ir užėjus vietą ant estrados vėl pradėta "gniuyst" sulyg tvarkos netikumo; imta rengtis natrukimo paveiklo su visomis ceremonijomis ant estrados, kas vėl sugaišino daug laiko. Beje, po himnui dar chorai dainavo "svečių" giesmę. Jau šita dainą čia beveik visi išamtinties moka, nes ji Teatrliškojo choro yra giedama, kada tik būna koks viešas vakaras, kuriame dalyvauja Teatrliškas choras. O tų chorų vėl tvarka! Kol jie sueina, kol jie susitvarko, kol prisitaiko, kol pradėta dainuot, ot, imk ir miegok, arba palikęs viską eik namo pramigt. Ir tai vidyse, o čia vieton Kristaus mokslo, keliama didžiausia neapykanta ir kerštas.

Po visų jau ceremonijų ir chorams pasitraukus, ant estrados pasirodė vietinės Lietuvos paskolos stoties pirmininkas J. Urbšaitis, kurs pakvietęs susirinkusią publiką prie tvarkos, pakvietė kunigą Vilkutaitį, kad tas pakviestų kalbėt miesto majorą FitzGerald. Majoras pagyrė lietuvių už prisirišimą prie tautiškumo ir už ištvermę per ilgus laikus visokių priespaudų, pagyrė ir palinkėjo visokių gerumų; suprantama, jis lietuviams šiuom kartu pasirodė šiame susirinkime tik su savo išrovavimu, nes besierinant rinkimams, molonu pelnyt kelis balsus ir nuo lietuvių. Majoro kalbai pasibaigus, stojo kalbėt Lietuvos atstovas Čarneckis. Klausant jo kalbos buvo gaila, nes matoma, kad jis turi ir nori daug ką pasakyti, bet negali ir nieko nepasako. Jis padėkavojo majorui už jo išsireikškimus ir labai trumpai paaiškino apie politišką ir ekonomišką Lietuvos stovį, kad viskas nors lėtais žingsniais, visgi eina prie išgyvenimo. Mostowski visus atstovo žodžius angliškai atpasakojo majorui, lyg kad tas majorui būtų nuvyko į Winton viešbutį, kur atsibuvo pietūs, ar vakarienė, kaip žmonės ten tą vadina. Ten dalyvavo ir miesto majoras FitzGerald. Vakare Lietuvių salėje atsibuvo prakalbos. Žmonių prisirinko pilnutė salė, taip, kad vėliaus atėjusiems ir stovėt buvo nemalonu dėlei prisigrudimo. Susirinkimas savo keliu, bet žmonės susirinkusius salen privergino rengėjų betvarkė, nes viskas ejo senu, netikusiu pratimu. Prakalbos buvo garsinta prasidėsiant nuo 7:30, bet prizadas išpildytas sulyg "lietuviško" laikrodžiu, ty, viena valanda vėliau. Susirinkusieji ir laukt nusibodo. Galiaus jau šiaip taip prasidėjo. CLT. choras ir vyčių choras ant estrados, pasirodžius salėje svečiams, sugiedojo Lietuvos himną, ir svečiams ant estrados užėmus vietas, žmonės laukė toliansio bėgio, bet niekas nesidarė. Žmonės jau pradėjo nerimaut ir rugot, kad ilgai nepradedama prakalbos, ir taip nerimaujant, vieton prakalbų, pasigirdo giedojimas Suvienuytų Valstijų himno. Susirinkusieji vienas kito klausinėjo kam tas giedojimas čia reikalingas ir ką jis reiškia, ir tik po kelių minutes suprasta, kad tai giedama atsilankius miesto majorui. Majorui atėjus ir užėjus vietą ant estrados vėl pradėta "gniuyst" sulyg tvarkos netikumo; imta rengtis natrukimo paveiklo su visomis ceremonijomis ant estrados, kas vėl sugaišino daug laiko. Beje, po himnui dar chorai dainavo "svečių" giesmę. Jau šita dainą čia beveik visi išamtinties moka, nes ji Teatrliškojo choro yra giedama, kada tik būna koks viešas vakaras, kuriame dalyvauja Teatrliškas choras. O tų chorų vėl tvarka! Kol jie sueina, kol jie susitvarko, kol prisitaiko, kol pradėta dainuot, ot, imk ir miegok, arba palikęs viską eik namo pramigt. Ir tai vidyse, o čia vieton Kristaus mokslo, keliama didžiausia neapykanta ir kerštas.

Lietuvos paskolos stoties pirmininkas J. Urbšaitis, kurs pakvietęs susirinkusią publiką prie tvarkos, pakvietė kunigą Vilkutaitį, kad tas pakviestų kalbėt miesto majorą FitzGerald. Majoras pagyrė lietuvių už prisirišimą prie tautiškumo ir už ištvermę per ilgus laikus visokių priespaudų, pagyrė ir palinkėjo visokių gerumų; suprantama, jis lietuviams šiuom kartu pasirodė šiame susirinkime tik su savo išrovavimu, nes besierinant rinkimams, molonu pelnyt kelis balsus ir nuo lietuvių. Majoro kalbai pasibaigus, stojo kalbėt Lietuvos atstovas Čarneckis. Klausant jo kalbos buvo gaila, nes matoma, kad jis turi ir nori daug ką pasakyti, bet negali ir nieko nepasako. Jis padėkavojo majorui už jo išsireikškimus ir labai trumpai paaiškino apie politišką ir ekonomišką Lietuvos stovį, kad viskas nors lėtais žingsniais, visgi eina prie išgyvenimo. Mostowski visus atstovo žodžius angliškai atpasakojo majorui, lyg kad tas majorui būtų nuvyko į Winton viešbutį, kur atsibuvo pietūs, ar vakarienė, kaip žmonės ten tą vadina. Ten dalyvavo ir miesto majoras FitzGerald. Vakare Lietuvių salėje atsibuvo prakalbos. Žmonių prisirinko pilnutė salė, taip, kad vėliaus atėjusiems ir stovėt buvo nemalonu dėlei prisigrudimo. Susirinkimas savo keliu, bet žmonės susirinkusius salen privergino rengėjų betvarkė, nes viskas ejo senu, netikusiu pratimu. Prakalbos buvo garsinta prasidėsiant nuo 7:30, bet prizadas išpildytas sulyg "lietuviško" laikrodžiu, ty, viena valanda vėliau. Susirinkusieji ir laukt nusibodo. Galiaus jau šiaip taip prasidėjo. CLT. choras ir vyčių choras ant estrados, pasirodžius salėje svečiams, sugiedojo Lietuvos himną, ir svečiams ant estrados užėmus vietas, žmonės laukė toliansio bėgio, bet niekas nesidarė. Žmonės jau pradėjo nerimaut ir rugot, kad ilgai nepradedama prakalbos, ir taip nerimaujant, vieton prakalbų, pasigirdo giedojimas Suvienuytų Valstijų himno. Susirinkusieji vienas kito klausinėjo kam tas giedojimas čia reikalingas ir ką jis reiškia, ir tik po kelių minutes suprasta, kad tai giedama atsilankius miesto majorui. Majorui atėjus ir užėjus vietą ant estrados vėl pradėta "gniuyst" sulyg tvarkos netikumo; imta rengtis natrukimo paveiklo su visomis ceremonijomis ant estrados, kas vėl sugaišino daug laiko. Beje, po himnui dar chorai dainavo "svečių" giesmę. Jau šita dainą čia beveik visi išamtinties moka, nes ji Teatrliškojo choro yra giedama, kada tik būna koks viešas vakaras, kuriame dalyvauja Teatrliškas choras. O tų chorų vėl tvarka! Kol jie sueina, kol jie susitvarko, kol prisitaiko, kol pradėta dainuot, ot, imk ir miegok, arba palikęs viską eik namo pramigt. Ir tai vidyse, o čia vieton Kristaus mokslo, keliama didžiausia neapykanta ir kerštas.

Nuo Viniko laukta ką nors svarbaus ir žingeidus išgirst, bet to viso pasekmė nebuvo. Jis ant piano pasiskabino žemlapi ir į tą rodydamas aiškino apie pabaltijos valstybes, lyg kokiame diplomatu ar politikų susirinkime, kas visa čia nebuvo reikalingu, nes kas turi susipažinimo su žemlapiu ir turi kiek supratimo apie pabaltjuro valstybes, tai apie tai žino ir be Lietuvos atstovybės sekretoriaus aiškinimų viešame susirinkime, o nežinantiems tas ir nereikalinga. Vinikui šiaip-taip užbaigus, stojo kalbėt Mostowski, kurs pasirodė labai prastai. Neskaitant jau to, kad geria labai daug vandenio ir be nieros prakaituoja, be takto braukdamas augštyn plaukus, vartoja labai darytą lietuvių kalbą, bet dar matydamas lėtai einant parduotuvėms, susirinkusius apkoliojo bolševikais, patardamas keliauti į Maskvą. Kaip ten nebutų, bet prieš susirinkusią publiką visgi reiktų laikyti mandagiai, dargi pardavinėjant paskolos bonus. Koliuojimais negalima žmones patirauti prie gerų darbų. Galiaus dar trumpai kalbėjo atstovas Čarneckis, apgailaudamas menkas pasekmės šiame susirinkime bonų pardavimo (parduota už porą tukstančių doliarų) ir išsireikšdamas pasitikėjimą, kad likusią Cleveland kvotos dalį išpirks vietiniai pramoninkai ir tie, kurie bedarbių dar nėra taip daug palies-tais, tuomi pabaigė viso vakaro iškilmes. Salėje buvo jau tik mažas burelis žmonių ir tie jau buvo pasirenę iš-eit, dėlei laiko vėlumo, nes buvo jau arti 12 valanda pus-

Malonų broliai ir seseris? Perleidome jau šiltąją vasarėlę. Visi jos gražumai, visi malonumai ir ramumai kaip upelis nutekėjo į neapsakomą tolumą ir jie mums daugiau jau nesugrįš. Turtum vėjas viską su savim nusinešė ir viskas dingo. Kaip tai viskas greitai bėga! Rodosi dar visai neseniai tik pradėjo rodytis, o žiurėk jau ir prabėgo, kaip nebuve. Rodosi dar visai neseniai džiaugėmės sprogimu medžių, atgimimu pernykščios žiemos nukankintos žolukės, pradedančiomis darželiuose ir laukuose žydėt gėlėmis, paukštelių čiulbėjimais, o čia viskas, lyg mums nežinant kasžinkur dingo, pranyko, ir jau prieš save turime kitus, neseniai matytus reginius: Laukai jau tušti, gėlės nudžiuvę, medžiai vieni jau pusę savo neseniai taip gražių buvusių lapų ant žemės numetę ir patį lyg nusigandę, vėju paputus, liudnai linguoja, kiti savo lapų žalią spalvą paminę raudona, tai gelta, lyg sirgdami, laukia paskutinės savo valandos. Paukšteliai, jei dar kur koks ir skraido, tai ir tas lyg išsigandęs, bails, neramus, gyvena lyg nenorėdamas ir laukdamas kokios tai neramios valandos. Vėjas, kurs dar neseniai taip maloniai dvelkė medžių ir gėlių žiedų kvapsniu, šiadien jau šiurkštus, šaltas ir neramus. Saulutė, kuri visai dar neseniai viską gavoino ir kaitindama varvino prakaitą iš žmonių kaktų, jau atsitolino nuo mūsų ir nors dar jos spinduliai kiek šildo, tai tik lyg iš prievartos, lyg nenorint. Vakarai jau ilgi, tamsūs ir netoki jau ramūs kaip neseniai jie buvo. Žmonės irgi jau netoki smagus kaip neseniai kad buvo. Kiekvienas apsiglamžęs, eina greitai, skubinasi lyg butų keno vėjamus, kad greičiau kur į pastogę įnerus ir, rodosi, kad skubinasi pasikavot nuo viso to kuom dar visai neseniai gėrėjosi. Tik mūsų burelis stovi tvirtai ir laukia savo valandos, kuriai prisirtinus, skubinamėsi Po Medžiu, kad čia pasidalint savo mintimis ir išpuodžiais, o valandėlę čia praleidę, paskui ramiai ir su grynomis sąžinėmis skirstomėsi kur kam parankiau, ar tai į namus, ar tai į savo draugijų susirinkimus, ar į prakalbas, ku-

rių dabar niekad ir niekur netruksta.

Priėjus ilgiems ir nuobodiams vakarams, žmonės rengia daugybę prakalbų, kurios skiriama įvairiems tikslams. Vienos jų yra rengiamos su tikslu agitacijai vienos tai kitos draugystės, ar šiaip abelai organizacijos agitacijai. Kitos rengiamos, kad viešai iš estrados padarius geresnę agitaciją šio kiros ar tokios partijos, kad tuomi partiją geriau išreklamavus, kad susirinkusius įtikrint, jog reklamuojamoji partija tikrai yra gera ir naudinga. Kitur prakalbos vėl rengiamos sukurstymui žmonių vieny prieš kitus, kad pasėjus vaidus tarpe žmonių. Paskui dar prakalbos rengiamos aukų rinkimui, pramonų išgarsinimui, ko nors išdarymui ar į padanges iškelimui. Žodžiu sakant, prakalbos rengiamos visokiems tikslams, kurie duoda šio kiros tokias pasekmes ir neduoda jokių.

Kaip prakalbos yra rengiamos ne vienodiems tikslams, taip ir prakalbose kalbėtojais yra nevienodi žmonės. Vieni jų yra rimti, mandagūs, išmintingi ir nuosėklūs savo kalboje. Tokie kalbėtojai daugiausia sutiekia ką nors naudingo tiems žmonėms, kurie susirenka pasiklausyt jų prakalbų. Teisybė, jiems nevįsada pasiseka savo kalbą išlaikyti geroje vagoje, kada gaus daugelyje vietų yra tokių nemandagių, be žmoniško išauklėjimo žmonių, kurie į prakalbas eina tyčia sukelti trukšmą, pakelt betvarkę, kad tuomi padarius nesmagumų ir prakalbų rengėjams ir patiems kalbėtojams.

Kiti tokių kalbėtojų yra karšti, užsispyrėliai, desperatai, nenuoramom, papliovai, keikunai ir apie dalykus nusimananti labai mažai, arba nenusimananti visai nieko. Kaip iš gerų ir naudingų prakalbų žmonės išeidami išsineša gerus ir, nors retai, naudingus įspudžius, taip iš blogų prakalbų išeidami išsineša įspudžius blogus. Ir netik kad blogus įspudžius, bet išėję jie dar jaučiasi lyg apsvaigę, susierzine.

Į prakalbas lietuviai visur ir visada su noru renkasi, kitur net nesigaili ir įžangą užmokėt, kas parodo, kad lietuviai prakalbas mėgsta.

Mat jau ne tie laikai kada parengus prakalbas, žmonės, lietuviai, ištolo jų baidydavosi arba ėjo pas kunigą klaust patarimo, ar eit į prakalbas, ar ne. Šiadien jie drasiai eina nieko neklausdami, ir eina be skirtumo, kaip seni taip ir jauni, o daugelis vedasi net ir savo mažus vaikus.

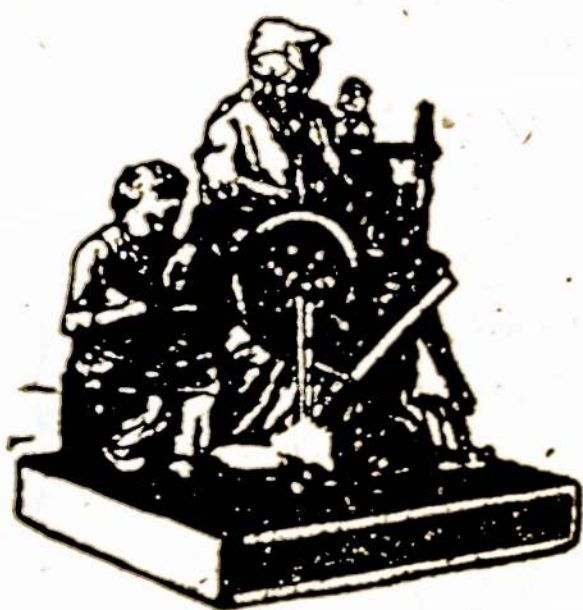
Lankymasi į prakalbas negalima peikt, nes žmonės, nuėję į prakalbas, praleidžia dalį nuobodaus laiko, kurį nėra kur kitur praleist, šitą išgirsta ir kai kada šitą išitėmija, ar šio-to pasimokina. Yra ir tokių, kurie eidami į prakalbas sako: Eisiu durnių pasiklausyt. Mat yra žmonių jau tiek apsitrydusių, kad jie jau sprendžia vertę tų, kurie jiems kalba, tikėdami, kad jie savo kalbomis klausančiuosius moka, arba yra jų mokiniojai, tik tie klausantieji, neradami sau naudos vadinamųjų mokiniojų kalbose ir, tikėdami patį geriau dalykus suprantanti už pačius kalbėtojus, nemandagiai jiems atsimoka, vadindami juos durniais, nes tai greitas, aiškus ir pažeminantis ištarimas, nors išmintingi žmonės, kurie laikosi mandagumo, visuomet tokių žodžių veigja.

Lankymasis į prakalbas nėra blogu daiktu žmonėms, kurie atydziai klausio ir galvoja apie tai ką jie girdi išeinant iš kalbėtojo burnos, todėl kiekvienas, kas savo protu gyvena, tegul lankosi į prakalbas, kur ir kada kam patinka, to niekas ir niekam negina.

Tik vienas nesuprantamas ir ne aiškus, ir labai peiktinas dalykas tai tas, kad suaugusieji, senesni žmonės, eidami į prakalbas, vedasi su savim mažus vaikus. Tai yra peiktinas dalykas ir jo kiekvienas tėvas, ar motina, kaip ir kiti globėjai, privalo ir turi butinai vengt. Tai įkiris ir ne naudingas paprotis, kuriam pas mus vietos neturi but. Jeigu einate į prakalbas, palikite vaikučius namie. Dabar prakalbų nebadas ir todėl jei vieni eina pasiklausyt prakalbų, tai kiti su vaikučiais turi pasilikti namie. Kitą kartą, kada į prakalbas įvyksta, gali jų pasiklausyt eit kiti, namie su vaikučiais pasilikiant tiems, kurie jau pirmiau prakalbose yra buve.

Išitėmykite, malonų broliai ir sesers, kad vaikučiams prakalbose ne vieta. Jie yra

APIE ĮVAIRIUS DAIKTUS

—Mama, aš ir vėl pasirengęs pasiklaustyti apie garsius pasaulio žmones.

—Šiandien aš tau, vaikel, toliau tęsiu apie garsius pasaulio raštininkus.

Garsus raštininkas Cervantes paliko pasauliui vieną garsų savo darbą, vadinamą "Don Quixote" ir daugelį kitų raštų, už kurių palikimą žmonija jo neužmiršta. Cervantes budamas jaunu, buvo kariumenėje ir emė dalyvumą karėje Lopamto, kur jam sužeidė kairiąją ranką, todėl negalėdamas daugiau dirbt smarkaus darbo, jis pasišventė lavinti savo protą, kad juomi ką nors pasauliui padaryt. Budamas karėje su turkais jis tapo paimtas į nelaisvę, kur išbuvo penkis ilgus metus, valdžioje Algerijos piratų. Jis buvo jau keturias dešimtis metų senumo, kada vedė ir pradėjo šeimynišką gyvenimą. Kad užlaikyt savo šeimyną, jis pradėjo rašyti dramas, kurios, sakoma, buvo labai populiariškomis ir tuoj jį dar ir dabar lošiamos. 1594 m. valdžia jį pastatė munit kolektoariumo Gronados karalystėje, vėliau tapo ant trijų metų į kalėjimą pasodintas; atrasta, kad surinktas mokestis nepilnai atidavė valdžiai.

Jis budamas kalėjime ir parašė pirmą dalį savo knygos "Don Quixote."

153 m. atėjo kitas garsus raštininkas ant šio pasaulio, Francuzijoje, vardu Michael Eyquen Montague. Jis iš mažų dienų jau buvo gabus, nes budamas 6 metų gražiai lotyniškai kalbėjo. Paaugęs įgijo geriausią mokslą, kokį tame laike jau buvo galima žmogui įgyti. Stebuklingiausiai jo raštai tai yra trumpi, pamokinanti apsakymai.

Kitas garsus raštininkas ir dramaturgas atėjo ant šio pasaulio irgi Francuzijoje, vardu Jean Baptiste Pognelin, pasivadinęs save Moliere. Kuom šėkspiras yra Anglijai, tuom Moliere yra Francuzijai, iš jo niekad nepamirštų darbų. Moliere gimė Sausio 15 dieną 1622 m. iš tėvų, kurie užsiėmė namų rakandų pramone. Moliere pirmiausia mokinosi advokatystės, bet vėliau pamilo teatrų lošimus. Jis lošė taip gambiai, jog netrukus atsižymėjo ir patraukė atyda garšių žmonių ir paties karaliaus. Moliere pradėjo rašyti naujas dramas, kuriomis jis labai pagarsėjo, pats v-

nakėjo. Dabar visi tik kalba apie Mostowski'no netaktišką pasirodymą, sako, kas žiną jis veikty, jei savo valioj turėty kokią nors valdžią.

sada imdamas dalyvumą lošiuose. Vienam lošime lošdamas rolę ligonio, Moliere apnesyje, 1673 m., Paryžiuje.

Po šitam garsiam vyrui, atėjo kitas garsus raštininkas, kurio vardas buvo Francois Marie Arouet, priėmęs vardą Voltaire. Jo raštai taip sujūdino Francuziją. Jis sukėlė Francuzijos žmones prie revoliucijos ir sutvėrimo republikos. Jis taipgi gimė Paryžiaus mieste, Lapkričio 21, 1694 m. Pirmiausia jis mokinosi advokatu, bet jo nuomonė persimainė ir jis pradėjo rašyti raštus, kritikuojančius žmones, užimančius vietas valdžioje. Vėliau jis tapo įmestas į Bastilijos kalėjimą, vienok išėjęs iš kalėjimo jis savo raštais vėl privertė visą Europą atkreipti savo atyda ant to, ką jis sakė. Jo užsipuolimai ant žmonių buvo labai aštrūs, kuriuose jis norėjo visuomenei parodyti, bet darodamai buvo taip aiškus, jog nors žmogus ir nepritartų Voltairio nuomonei, bet negalėjo galbėtis nepamąstęs to, kas buvo pasakyta jo raštuose. Voltaire mirė budamas 84 metų Paryžiuje. Jo raštai siekianti galybės klausimų ir šiandien su pasistebėjimu yra skaitomi.

Kitas garsus Francuzijos raštininkas buvo Jean Jacques Rouseau, gimęs mieste Geneva iš tėvų protestonų, iš jaunų dienų nieko naudingo nenuveikęs, bet vėliau savo gyvenime atsižymėjo kaip filozofas ir raštininkas.

Vasario 26, 1802 m. atėjo ant svieto garsus raštininkas Hugo Viktor Marie Hugo. Jis mokinosi Paryžiuje ir Madride. Budamas jau keturiolikos metų pradėjo rašyti tragedijas, poezijas ir romansus. Jo raštai greitai užžavėjo visuomenę, mėgstancią skaitymus. Jis parašė labai daug raštų lošimams teatrų ir eilių. Turėdamas skirtingas pažiūras apie politiką nuo kitų žmonių, tapo ištremtas ant salos Guernsey. Mirt sugrįžo į Paryžių ir numirė Geg. 22, 1885. Palaidota garsiam Panteone, dabar jo grabas atlinkomas į vairių žmonių, kurie jo raštus yra skaitę.

Alexander Dumas, buvo kitas garsus raštininkas. Jo tėvas buvo generolu Francuzijos republikos, motina negrė. Gimė Francuzijoje, Liepos 24, 1803 m. Iš jaunų dienų Dumas nieko įdomaus neparodė ir jo gyvenimas rodėsi tuščiu, bet vėliau savo gyvenime jis pradėjo rašyti įvairius raštus, apysakas, dramas romansus ir šaltiniai jo raštų matėsi niekad nepabaigti. Jo garsus aprašymas "Monte Cristo" parodo nepabaigtą jo imaginaciją rašyme. Dumas būtų galėjęs sukrauti didelius turtus už savo raštus, bet pinigų jis leido labai liuosai, ypatingai, kad jis buvo geros širdies, sušelpimo varguolių, taip, kad gyvenimą savo užbaigė kaip beturtis.

Toliau mes einame į Vosirgo ir numirė Vasario mė-

ketiją, nes ten gimė garsus vyras vardu Johan Wolfgang Goethe, Rugsėjo 28, 1749 m., mieste Frankforte. Jis kaip ir kiti garsus raštininkai, pirmiausia mokinosi ant advokato Leipgige, vėliau pasirodė jam tas mokslas nepatinkančiu, todėl pradėjo tyrinėti mokslus ir literaturą mieste Strasburge. Pirmiausia jis tyrinėjo poeziją, romansus iš legendų, kas sutvarkė jo smegenis poetiškumui. Pradėjo žymiai rašyti pirmiau negu turėjo 21 metus. Vienas iš garsų jo raštų yra "Faus-tas," poetiška drama, kuri atrado vietą tarpe visų šalių literatūros. Goethe savo raštais daug prisidėjo nustatyme Vokietijos protavimmo. Mirė jis Kovo 22, 1832 m., palaidotas Weinmar'e, kur laidojama Vokietijos kunigaikščiai.

Schiller arba Johan Christop Friedrich Schiller buvo kitas Vokietijos sunus, kuris garsus iš savo raštų per visą pasaulį. Vienas iš jo darbų, tai William Tell, daug prisidėjęs auklėjime tautos liuosybės dvasios, yra išverstas į visų civilizuočių tautų kalbas. Jis gimė Lapkričio 10, 1759 m. Jo tėvas buvo kariumenėje gydytojum, vėliau ir jis pats tokiu pastojė. Dar Vėliau jis savo raštais užsipelnė pirmą vietą tarpe pasaulio dramaturgų ir poetų. Jo gyvenimas buvo vargų suspaustas; mirė mieste Waiaims, Gegužio 9, 1805 m.

Nemuno Sunus.

Mieravimo ir svėrimo instrumentai.

Washington, mieravimo ir svėrimo biure yra toki instrumentai, kad žmogus, nežinodamas kam jie reikalingi, niekad įspėt negalėtų, kam jie gali būti panaudotais. Viena kambaryje yra svarstyklė, prie kurios žmogui prisiartinus, žmogaus kuno šilumos jį tampa perimta taip, kad svarsčio rodyklė tuojuo ženkliną tolianas skaitlynes; ji yra taip jautri, kad nuo žmogaus kuno šilumos susidaręs drėgnumas ją pajudina. Kitame kambaryje yra instrumentas šilumos mieravimui, kuris ją pajudina. Kitame kambaryje yra instrumentas šilumos mieravimui, kurs parodo kuomažiausį šilumos laipsnį. Jis yra taip jautrus, kad gestantis žvaigždės spindulėlis, puolantis nuo žvaigždės ir krintantis su tokiu greitumu, kad musų akimirgų galėtų apskrist musų žemę, jeigu jis ne užgesęs nupultų ant musų žemės, šis instrumentas galėtų parodyti kiek tas spindulis su savim atnešė musų žemei šilumos. Inžinierių, laboratorijų yra mašina, kuri gali nukirst gana lengvai kad ir storiausį plieninį stulpą, nors pati mašina ne išrodo taip labai didelę. Ant antro augšto yra mažytis elektrinis pečiukas, kuriame galima sutarptint kiečiausius metalus trumpu laiku. Ten pat yra instrumentai, kuriais galima pasvert orą, sudrėkintą žmogaus kvėpavimu.

Lipimas į kalnus.

Daugelis jau žmonių yra užlipę į kalnus augštumoje

20,000 pėdų, bet tokių skaitlyniaus žmonių, kurie gali augštesnes vietas nulipt, kas kart mažėja, ir naujų, galinčių atlikt tokias keliones, nesiranda. Generolas C. G. Bruce, kuris buvo vienas iš tu, kurie mėgo atlikt ilgas keliones ir galėjo nulipt į augščiausias vietas himalaškuose kalnuose, pasakoja, kad gavimasis į tuos kalnus 20,000 pėdų augštumoje, jam yra didžiausiu pasismagini-mu. Kelionė 15 ir 16 tukstančių pėdų augštumoje jam yra smagesne negu augštumoje 20,000 pėdų, kur yra reikalinga daug visokių prietaisų apsaugojimui savo gyvybės. Tokiose augštumose yra dideli šalčiai ir butinai yra žmogui reikalinga turėti ką nors savęs sušildymui; pečius tam tikslui turėti yra neparanku, tai reikia turėti užtektinai karštų valgių. Reikia turėti užtektinai šiltų drabužių ir maišų, kad nakčiai, iš jų pasigamint sau migit. Saulės spindulius apšildymui žmogaus kuno neprieleidžia atmosferos sutirštėjimas ir todėl temperatūra darosi jaučiama kaip ties jurių paviršium žimos metu, kas gimdo šiltnės ligas. Tokia temperatūra dėlei šalčiausiu puldo kantrumą net ir labiausiau prapratasio prie kalnuose gyvenimo žmogaus.

Sulyg tikrinimo dr. Kel-las, tarp 15—20,000 pėdų augščiau jurių paviršiaus, viršunėje kalno Everest, temperatūra pasiekama iki 60 laipsnių Fahrenheito termometro. Bet kol žmogus čia dalipa, jis jau yra sveikatoj šalčio suvargintaš pirmesnėje kelionėje ir tuojuo čia apserga, jei pirmiau nesusalo Pavojingiausia kelionė į augštus kalnus visuomet yra pusiaukelėje, kur reikia pereit didelius ledų kalnus.

JUOKAI.

Klebonijoj.

Vienas kaimietis, apie 41 metų amžiaus, daug kartų ėjo pas kunigą mokintis poterų, ir niekad nemokėjo lėmtai persižegnot. Kunigas, norėdamas gražumu kaimietį patraukt prie išmokimo persižegnot, pažadėjo jam maišą bulvių, jei jis per tris dienas išmoks kaip reikiant persižegnot.

Ketvirtą dieną, vos tik kunigas atsikėlė, kaimietis jau barškino į kunigo duris. Kunigas jį išleidęs paklausė, ar jau išmoko. Kaimietis užtikrinò.

—Na tai persižegnok.
—Vardan Dievo, tėvo, ir dvasios, šventos amen!
—Na, o kur sunus?
—O, jis nuėjo pas kaimyną pasiskolint bulvėms maišą, bet tuojuo ateis.....

Nakvynė.

Pas ukininkę našlę atėjo valkata ir prašėsi nakvynės. Moteriškę priėmė ir po vakarinei paklausė, ar neturi su savim sudrėkusius drabužių, reikalaujančių sulopymo. Valkata išsiėmė iš kišenius guziką ir tą duodamas šeimninkei tarė:

—Še, kad loska, prisiuk man marškinius prie guziko.

Tik boną pirkęs—lenkui nebe brolis.

LIUSOJI VALANDA.

(Jaunimo skyrius)

ISIMYLĖJĖS IKI AUSŲ.

Vidurnaktis.... Oras nepaprastai malonus. Padangėse žvaigždėlės smagiai mirkčioja. Gatvės M. C. Y. judėjimas apmireš, tik ant kampo stovėjo keli guzikuoti sargai, kurie vienas kitam pasakojo savo prietikius. Vienur-kitur, tarpduriuose meiliai šnekučiavosi porėlės, įsimylėjusios iki ausų.

Mudu su draugu ėjome gatve, žengdami lėtai, pasišnekučiuodami ir pasakodami vienas kitam įvairius anekdotus. Prisiartinus ties lietuviška užėiga, mane draugas staiga paslaikė, pertraukdamas mano pasakojimą ir atkreipdamas mano atyda į šalį:

—Palauk valandėlę! Žiūrėk į užėigos langą.

Užėiga buvo tuščia tik prie lango stovėjo mintįs paskendęs jau ne jaunas vaikas, išmeigęs savo godžias akis ton pusėn, kur skersai gatvę riogsojo grinčia. Toj grinčioj buvo jau tamsu, išimant jos apatinę dalį, kur buvo irgi užėiga, tik kitokios rūšies, kur jaunam kolegijos studentui pasitarnaukus, keli vyrai baigė tuštinti stiklus. Augštesnėj šios įstaigos dalyj irgi dar spingsojo ne aiškus žiburėlis. Į jį tai anas ne jaunas vaikas smailiai žiūrėjo. Ties langu pasirodė skaiduolė, sesuo jaunojo kolegijos studento, kurs žemai, užėigos kambaryj, stovėjo ne toli nuo tuštinančiųjų stiklus.

Ne jaunas vaikas, pamatęs prie lango skaiduolę, davė jai ženklą, liepdamas eit žemyn. Ilgai ne laukus ji buvo jau arti šaliktinio, ties savo grinčia, užsikabinus ant tvoros. Ne jaunas vaikas, palikęs savo užėigą, žaibo greitumu nukurė skersai gatvę, prie jos, ir ją apkabinęs, ėmė traukt arčiau savęs, bet ji sudraudė jį:

—Tamista, liaukis, nes gali kas pamatyt.
—E, ką aš "kierinu." Lai žino, kad ir visas pasaulis, jog aš tave mylu.

Mums nusibodus juos tēmyt, susitarėm į eit užėigos vidun ir išsigert po stiklą "moxie." Įėjė nieko neradome, nes patarnautojai jau buvo nuėję namo. Susėdome kampelyje ir ėmėme kalbėt. Aš stebėjau, kad žmogus, toks rimtas, dargi veikėjas, beveik su žilais paausiais, gali bėgiot skersai gatvę, viliodamas "svyt sikstyn."

Mano draugas man aiškino, kad jis nors ir lošia nekaltybės rolę, tai vienok prie mergų yra labai smailus. Papasakojo dar, kad jis turėjo savo nuožiuroje vieną "panelę," kurią net viešai, ant estrados, apkradavo gėlių pundais, prie to dar kiekvienai progai pasitaikius, pusėtinais saldinais ją pašerdavo. Vienok ji su kitu vaikščioldavo, ir galiaus iškeliauvo į Lietuvą.

Dar biskį pasijuoke, jau tarėmėsi eit pasijieškot sau "moxės," bet užtēmijome ir juodu ateinant užėigon; mat jie nesitikėjo, kad kas nors užėigoj būtų užėjęs. Susiglaudė ir iki ausų įsimylėję, ėjo vidun. Ji norėjo tuojuo grįžt, bet jis sudraudė, prizadėdamas ją namo palydėt. Pamatęs mus sėdint prie stalelio, liepęs jai sėstis kitame kambaryje, prisiartino prie mudviejų ir paklausė:

—Ką judu gersit?
—Tai niekis. Tamista pavaišink ją pirmiau, o mes palauksime, nes "leidis forst"—atsakė mano draugas.

—Nesirupinkite tuomi, aš klausiu, ką judu reikalauosite?

Mano draugas ėmė kalbėt, kaip čia būtų galima su ja susipažint, kad ji jam netektų. Jam atkartojus klausimą, ko mudu reikalsime, aš pasakiau. Jam nuėjus atnešt pareikalautą gėrimą, mano draugas tęsė savo kalbą toliau. Aš jam patariau ne pavydėt, nes jis jau ir taip gana toli nuėjo.

Atnešęs mums reikalautą gėrimą, nuėjo prie jos ir paklausė ką ji mėgsta. Jai svruojant, jš ėmė ją vaišyti įvairiais saldumynais, ir prie jos rigst, bet ji jį nuo savęs nustumė. Męs gi nutarėme geriau išeit, paliekant juos vienus sau.

Išėjus ant gatvės, kalbėdami apie įgytą išpuđį ir pasijuokdami, sutarėme ne pavydėt jam meilės, nes meilė, tai nelaimė. Ir dar kartą smagiai nusijuokė, nuėjome namo.

T. A. P.

GEDIMINKALNYJ LIETUVOS VĒLIAVA.

Užpereituos metuos, naujų metų diena. Vilniuje įvyko didelė permaina: Žmonės bureliais gatvėmis bėgioja, Atydžiai nakties nuotikį sekioja: Vieni sako "vokiečiai Vilnių evakuoja," Kiti rėkia: "rusų bolševikai atvažiuoja," O treti tarp savęs šnekučiavo, Kad lietuviai Vilnių užkariavo, Ir iš Gedimino kalno viršunės Kareiviai iššovė tris salvos šuvius. Ir pageidauta valanda atėjo, Šeši karininkai Gediminkalnyj stovėjo, Neprigulmingos Lietuvos vėliavą sergėjo. Nakties nuotikis visiems paaiškėjo, Kad Lietuvos neprigulmybės valanda atėjo. Kad vietoj vokiečių vėliavos, Gediminkalnyj lietuvių trispalvė plėvėsavo.

M. Stakėnas.

DAGILIS IR GENYS.

Giraitėj, ant krumo, dagilis tupėjo, Ir saldžią dainutę, ramiai sau čiulbėjo. O augštame medyj, bejieškant sau peno, Genys darbininka, su snapu tukseno. —Bent kartą tu liaukis—dagilis jam tarė, Tavo tas beldimas man ligą įvarė! Man čiulbant klausytum, ramiai sau

[tupėtum,

Ir mano balseliu, juk džiaugtis galėtum! Genys jam atsakė: Miels tamista, klausykie, Šitos tu rustybės širdyj nelaiškykie, Nes tu dėl ramumo, dainuoji iš seno, Aš beldžiuos iš vargo, jieškodams sau peno.

K. V.

BLINDELĖ.

Cit, neverk, neraudok, jaunoji mergelė, Aš tave parvesiu kitą rudenėlį. Kad žydės, kad žybės balti akmenėliai, Kad suklės blindelė, baltasias uogeles.

KIAULĖ IR ARKLYS.

Kiaulė pamačius šyvą žirgelį, Juoktis iš jo tuojuo pasigavo: —O, tu, šiurkštaplauki, tu, kreivakoji! —Bjaurus yr" ir paviršius tavo. Šyvas žirgelis trumpai atsakė Kiaulei, ką garbė jo plakė: —Kas nori kitą apkalbėti, —Privalo į save pirmiau pažiūrėti.

K. V.

SKRUZDĖ IR KELEIVIS.

Dirbančią skruzdeę keleivis regėdams, Ir jos darbštumui prisižiurėdams, Tarė: "Kam savo sveikatą tampyti, Juk tau skruzdyną nepastatyti." Skruzdė atsakė: "Sukraut negalėsiu, Bet nors mažumu: ir aš prisidėsiu."

K. V.

BITĖ IR ŠLAPIS.

Tegul silpnas ant tvirto nešoka. Didžiavosi bitė, kad ji gilti moka. Pamačiusi šlapį, kurs per pievą ėjo, Nors arti jos buvo, į ją nežiūrėjo, Supykus įgylė ji iš viso vieko. Bet ką gi pelnė? Ans nejuoto nieko, Nors į pečius smarkiai bitė jam įkando; Ji pražuvo, o šlapiai neliko nė rando.

P. Trupinėlis.

LAPĖ IR LIUTAS.

Lapė liutą kaip sutiko, Vos iš baimės gyva liko; Visa drebta, visa kruta, Bėga slėptis, kaip tik druta. Antrą kartą jau jai liutas Neišrodė taip daug drutas: Į jį stačiai pažiūrėjo Ir nė biskį ne drebėjo. Radus liutą sykį trečią Pasveikino jį kaip svečią, Drasiai jį prie jo priėjo Ir ikvaliai pašnekėjo. Ir mėš tankiai akis statom, Nežinomą kaip pamatom; Bet patyrę ką jis gali, Metam baimė tuoj į šalį.

P. Trupinėlis.

MADAME STORČ. IR JOS DARBAI PASAULINĖS KARĖS METU.

Surinko ir lietuvių kalbomis vertė
V. S. Jokubynas.

(Tąsa)

Tuom tarpu Lurich iš New Yorko dingio. Jo draugai išsireiškė, jog jis iškeliavo Rusijon, idant medžiot žvalgus. Rusijon jis keliavo per Pacifiko vandenyną, per Japoniją, į Vladivostoką ir iš ten per Siberiją į Petrogradą. Iš kelionės jis rašė Amerikon, kad visu kelionės laiku, iš New Yorko jį sekė du Rusijos žvalgai, kuriais jam pasisekė tik Siberijoje nusikratyti, sumaisant jiems kelius. Lurich atvyko Petrogradan po revoliucijos užsiedimui, kuomet visi šalies reikalai buvo sugriuvę, ir kasdien ėjo blogyn. Rasputino nužudymas buvo priežastis naminės tvarkos sugriuvimo. Neilgai trukus įvyko detronizavimas caro. Karės ministeris Suhomalinov, revoliucionierių valdžios tapo pasmerkta visam amžiu kalėjimam.

Vėliau Rusijon sugrįžus kunigaikščiui Miroliubskai ir pulkininkui Nekrasov, jiedu buvo apkaltinti šalies išdavystėje. Miroliubskas, laukdamas teismo, pasidarė sau galą šv. Petro ir Pauliaus tvirtovėje, Petrograde, o Nekrasov, toje pačioje tvirtovėje likosi kalėt ilgesniam laikui.

Pats Lurich nesijautė Rusijoj saugiu. Daug kartų žinios skelbė, jog jis buvo nuodytas, ar sušaudytas, galiausiai buvo žinia, kad tapo jaunos mergos užatakuotas Kazanias katedroj ir ten revolverio šūviu sužeistas Paskui jo draugai Amerikoj, gavo laišką, jog jo sveikatą gerina, ir tuom apie jį žinios užgeso.

Suvienytų Valstijų detektvai, sekiojanti ir tēmijanti

Mme. Storč, patēmijo ją labai interesuojantės Francuzijos valdžios elgimais su sugautais Vokietijos žvalgais, ypač Mata-Hari, nės jodvi abidvi buvo panašios viena kitai, kaip paeinančios iš rytinių tautų giminės, ir dirbusios vieną darbą. Senovės francuzų tvirtovė Vincennes, atstume 12 mylių nuo Paryžiaus, yra vieta žudymo visų priešų žvalgų, šalies išdavikų ir kitų, kurie peržengia kariškų įstatymus. Daug francuzų egzekucijos dekretų čia buvo išpildyti, nors karės metu, sugavus žvalgą, ar šalies išdaviką, tankiausia sušaudoma ant vietos.

Senoji Vincennes tvirtovė yra liudininke daugelio istoriškų tragedijų praėjusiuose amžiuose. Jos akmeninių sienų tarpe, paliepus Napoleoniui, sušaudytu tapo kunigaikštis d'Eughien, naris detronizuotos Burbonų šeimos. Šiandien čia yra fortai, generališkoji francuzų kariška kvatiera, kariumenės stovyklos ir egzekucijos vieta. Laikė pasaulinės karės, Francuzijos dienraščiai skelbė daugelį interesuojančių faktų, lytinčių egzekucijas ir kitus nuotikius. Egzekucijos dekretai čia nėra išpildomi užvaruose, ar rusiuose, kaip pirmiausia kad budavo, bet ant plečiaus, paskirto artilerijos bandymams ir mankštinimuisi, už miesto rubežiaus, išimant moteris, kaip Mata-Hari ir kitas, kurios tapo sušaudytomis tvirtovės kieme. Šaudymas kariškų prasizengėlių atvirame lauke turbūt yra tam, idant įbauginus žvalgus ir išdavikus. Plecius yra aptvertas augšta, medine

tvora, kurios viename gale yra augščiau tvoros medinė platforma, į kurią kareiviai gali šaut, nesužeisdami susirinkusios publikos, stovintės kitoj tvoros pusėj. Prie pat platformos yra žemėn įkasta trys stulpai, prie kurių pririšama sušaudymui pasmerkto aukos. Tris žmogystos gali but sušaudytos kartu.

Iš daugelio žmonių, kurie buvo nužudyti šiame plečiuje, garsiausia buvo Bolo Paša. Pasaulinė karė nedavė didesnio išdaviko. Laikė jo bylos paaiškėjo, jog jis gavo iš Vokietijos valdžios suvirš keturis milijonus doliarų, platinimui Francuzijoj vokiškos propagandos. Bolo Paša buvo didelio augimo, baltaplaukis, ir nors pirmiau buvo paprastu invalidu, tai vienok, pralobęs ir įgijęs turus, įsitrynė į augštesnę sferą Francuzijos aristokratiijoje. Buvo du kart vedęs ir labai moterių mylimas. Jis net laikė teismo neužmiršo savo išlaukinę išžiurą. Visą laiką rėdėsi kuopuikauisiai. Kada teismas pasmerkė jį sušaudymui, valandėlei jis nusiminė, bet vėliau atgavęs upą, stojo apgynimui savo ypatybės. Padavė apeliaciją, bet apeliacijos teismas antru kartu jį pasmerkė sušaudymui. Bet ir dabar jis neapsileido ant tiek, ant kiek galėjo. Prisiartinus žudymo dieną, pasipuošė ką tik išprosytais drabužiais, baltu kaklaraišiu ir naujais, žvilgančiais čeverykais. Pareikalavo dar veitinės, baltos, minkštos skrybėlės, kad laikė egzekucijos jį laikytusi jam ant galvos. Bet turėjo pasiganėdinti kieta, nes minkštos po ranka neturėta. Kietą skrybėlė visgi jam ne atsakė, nes prieš pat šūvio pasiekimą, nupuolė jam nuo galvos. Išvedant jį iš kalėjimo, užsimovė dar baltas, zomčines prštines, idant pančiai nepaliestų jo kuną. Pasipuošus, rankos jam surakinta geležiniais pančiais ir nuvesta jį į automobilių, kuriuomi, ginkluotų kareivių draugijoj, iš Paryžiaus jis išvežta į Vincennes tvirtovę. Atvežus jį į tvirtovę, duota jam pasirašyti ant akto, idant tuomi patvirtint civiliškosios valdžios išdavimą jo kariškai valdžiai. Bet Bolo Paša atsakė: "Ne. Čia yra mano valia. Nepasirasysiu."

Nuvesta jį atgal į automobilių, 26 soferų batalijono stovėjo ant sargybos laike jo egzekucijos. Priešakyje stovėjo 12 liuosnorių kareivių, kurie skaitė savo pareiga nužudyt jį tėvynės neprietelių. Jų priešakyje stoji adutantas Audiger. Visas šitas inponuojantis buris patraukė į artilerijos baidymų plečių, kur Bolo Paša paliuošuota iš pančių, užrišta jam akis ir jį pririšta prie vidurinio stulpo. Čia kapitonas Thibaut atskaitė teismo išduoto dekreto kopiją. Dabar Bolo Paša neteko ligsvaros; kojos per kelius sulinko, ir kunas visu savo svarumu pasisvėrė priešakin nuo stulpo. Adutantas Audiger pakėlė augštin kardą ir 12 šuvių pervėrė išdaviko kuną. Po kareivių salvai, adutantas su pakeltu kardu, sulyg kariškos formos, prisiartino

prie sudribusio lavono ir jo galvon įvarė revolverio šuvi. Ant lavono krutinės, ties širdžia, atrasta dvi skepetaitės, kurių buvo viena megščios kitoj tvoros pusėj. Silkinę atiduota našlei, jo moterei, o lininę broliui.

Kada Francuzija informavo Suvienytas Valstijas apie Storč apsigyvenimą Amerikoj, Suvienytų Valstijų detektvai pradėjo ant jos savo medžioklę. Valdžia pasiryžo ją suimt netik tam, idant ją išduot Francuzijai ar Anglijai, kurios patrauktą ją atsakomybėn už Rusijos nupuldymą, Morokoj revoliuciją ir Indijoj sukiličius, bet ir tam, idant persitikrinus apie tikslą, su koku ji atkeliavo Amerikon, kaip Vokietijos intrigantė. Storč gerai žinojo, kad Europa prieš ją prasergijo Suvienytas Valstijas ir, kad detektvai ją medžioja. Vienok ji savo amatą nemetė, ir toliau dirbo Vokietijos naudai.

Jau pirmiausia kalbėjome apie Storč būvimą Londone ir žinome, jog jos ten buvimas buvo pilnas įvairių nuotikių. Žinome, kad ji ten lankė Mme. Bertą Trost, kur susipažinusi su oficierais ir valstybės vyrais, nuo kurių rinko informacijas. Bertą Trost patiko užtarnauta bauda. Valdžios detektvai jau buvo surinkę žinias apie jos darbus Anglijoj, kada pradėjo dabot jos judėjimus Biltmore viešbutyje, New Yorke, kur ji gyveno kaip Mme. Nixie.

Neseniai buvo atsibuvęs Londone teismas, kuriame išėjo aikštėn nauja žvalgų forma. Buvo tai surašinėjimas įtekmingų ypatų ir jų skandalėlių, kurie turėjo but vėliau išnaudotais. Vokietijai buvo reikalingi žmonės be sąžinės ir morališkumo, vyrai ir moters, kurie mokėtų įeit įtekmingų žmonių draugijon, sukelt tarp jų skandalus ir rankiot iš jų tarpo žinias. Storč kaip tik tokiai rolei tiko.

Maud Allan, fantastiška amerikoniška šokikė, įnešė teisman bylą prieš vieną Londono dienraštį, kurio savininku buvo Noel Pemberton Billing, agresyviškas naris Anglijos parlamento. Byla buvo įnešta už nuplėsimą šlovės, ką lietuviai, nepažįstanti kalbos, vadina "šmeižtu" (šmeižtas — drožtas). Byla nepavyko, nes buvo iššaukta žvalgų intrigomis. Anas dienraštis skundėsi, kad organizacija, vadinama "Nepriklausomasis Teatras," prie kurios prieguli Maud Allan, valdžios tapo paskirta populiarizavimui angliškojo dramato neutrališkose šalyse. Dienraštis šią organizaciją nupeikė todėl, kad "sakomo" perstatymu Oscaro Weldo, tik pažemino anglų dramata. Dienraštis dar tikino, kad "Nepriklausomasis Teatras" yra remiamas vyrų ir moterių, kurių vardai yra surašyti toj knygoj, kuri talpina savyje 47,000 vardų įtekmingų žmonių, įveltų į įvairius Anglijos skandalus.

(Bus daugiau)

*****

Ne bolševikų riksmas, bet bonai prives Lietuvą prie tvarkos ir gerbuvio.

NAUDINGI PATARIMAI.

NAUDINGI PATARIMAI.

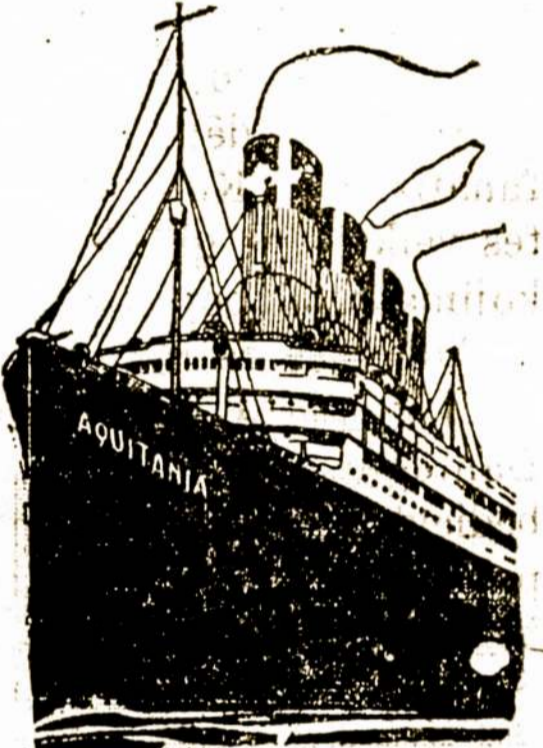
Kad skruzdės neitų į kambarius.

Išvaramui skruzdžių iš kambarių ir jų neįleidimui į kambarius, geriausia yra pasieniais (kambariuose) barstyt maltų garstyčių, insect powder, siera, kamfaras, taboka (trintas tabakas) ir malti gvazdikai, arba krapint nafta, cedrinis aliejus (oil of cedar). Skruzdžių nuodijimui yra geriausia boraksas su cukrum. Gerai laistymas benzina ir gazalina, bet tai ne atsargu dėl ugnies.

Blusų naikinimas.

Jei šuva ar katė turi blusų, tai jas galima išnaikinti šiokiu budu: Į skrynute įdėt šieno, ar šiaudų, ir į tuos įstatyt blusų apsestąjį gyvuną ir jį trint dulkėmis insect powder. Blusos neperkėsamos kvapsnio, šoks į skrynioj esantį šieną, kurį paskui reikia sudeginti, iššmus iš jo nuo blusų paliuosuotą gyvuną.

*****
Kaip bolševikėlis negali apsieit be rusiško pavadžio taip lietuvis—be lietuviško ramščio—bono.

Siųskite pinigų LIETUVON per "Amer. Lietuvio" AGENTURĄ.

Dabar mes jau susitvarke persiųst pinigų nuo mažiausios iki didžiausiai sumai kuo parankiausiai budu. Nereik čekiu, nereik žmogui ten prašinėti, kad kas čekius išmainytų, — Lietuvoje, jie apturi tiesiog pinigais, arčiausiam savo pačte. Greitumas ir teisingumas užtikrinta.

ŠTAI KĄ RAŠO MUMS SIUNTEJAI.

Ačiū "Amerikos Lietuvio" Agenturai už greitą persiuntimą pinigų, mano sesuo apturėjo pinigų 27 Gegužio 1,300 auksinų labai greitai ir gerai be jokiu keblumų. Todėl visiems linkiam siųsti pinigų per "Amerikos Lietuvio" Agenturą. Su pagarba, J. Rinkunas, 113 N. 5-th st., Brooklyn, N. Y.

Dabar kursas Lietuvos pinigų labai žemas, linkėtina, kožnam pasinaudot ir pasiųsti saviškiam pinigų. Siųskite mums doleriais, mes pasiūsime auksiniais pagal dienos kursą. Greitai ir gerai. M. PALTANAVICIA WORCESTER, MASS.

Kur galima gauti "Amerikos Lietuvio."

Kiekvieną savaitę galite nusipirkti už 5 centus "Amerikos Lietuvio" šiose vietose:
AMSTERDAM, N. Y.
M. J. Mikenas, 285 E. Main St.
ATHOL, MASS.
A. J. Gaillunas, Lithuanian Store.
BALTIMORE, MD.
J. Chipurna, 20 S. Greene St.
Liet. T. Knygynas, 851 Hollis st.
M. J. Filipavich, 437 So. Paca st.
A. Ramoška, 514 W. Saratoga st.
BOSTON, MASS.
I. B. Reinherz, 84 Salem st.
Jul. Rottenberg, 260 Hanover st.
Palonia Exch. Corp., 37 Cross St.

CAMBRIDGE, MASS.
C. Urbonas, 877 Cambridge st.
C. S. Boben, 705 Main st.
CLEVELAND, OHIO.
"Dirvos" Adm., 7907 Superior ave.
P. A. Szukys, 2343 St. Clair ave.
BRIDGEPORT, CONN.
H. Slavins, 24 Railroad ave.
J. S. Stanaitis, 423 S. Main st.
LAWRENCE, MASS.
Dom. Gavulis, 27 Haverhill St.
L. Jankauskas, 70 Lawrence st.
A. F. Wmecta, 87a Haverhill St.
J. J. Urbszo & Co., 101 Oak st.
PHILADELPHIA, PA.
G. Domic, 3248 Tilton st.
M. A. Ignatas, 1028 So. 2d-n st.
J. A. Puscius, 1338 So. 2-nd st.
P. Statkus, 453 N. 13-th st.
UTICA, N. Y.
W. Buornot, 520 Whitesboro st.

UNITED AMERICAN LINES

JOINT SERVICE WITH

HAMBURG AMERICAN LINE

New York-Hamburg Direct

JULIUS ROTTENBERG, Inc.,
260 Hanover St.,
BOSTON, MASS.

PASISKUBINKITE UZSISAKYT "AMERIKOS LIETUVIO" KALENDORIŲ!

"Amerikos Lietuvio" šymet ležia KNYGĄ — KALENDORIŲ. "Amerikos Lietuvio" Kalendoriuje tilps daug moksliskų ir pamokinančių staripsnių. Iš priežasties brangumo popieros, mes leisime tik apribuotą jų skaitlių. Todėl kas norėtų mūsų Kalendorių sau užsisakyti, arba delei pardavinėjimo, malonėkite užsisakyti išanksto, kad žinotume kiek spausdint. Kas norėtų savo APGARINIMUS įdēt į "Am. Liet." KALENDORIŲ, malonėkite atsišaukt, klausdami vietos ir kainos. KALENDORIUS turės apie 150 puslapių, kaina bus 40 centų.

M. PALTANAVICIA,
NAUJOS KNYGOS.
Nusipirkite knygele UKININKYSTĖ.

Kurioje rasite naudingus pamokinimus kaip vest ukę, kaip išdirbt žemę, kaip kada ir kokius javus yra geriausia sēt, kaip gamint trąšas, kaip tręšt dirvą, ir daug kitokių naudingų pamokinimų, ypač naujiems ukininkams. Knygelė turi suvirš 120 puslapių. Jos kaina tik 50 centų. Ji reikalinga kiekvienam, kurs užsiima ukininkavimu. arba ketina užsiimt.

"AMERIKOS LIETUVIS,"

"DOROS SARGAS" TEATRŲ LOŠEJAMS

Vaizdelis iš baudživos laikų, drama trijuose aktuose, parašyta V. Nagornoskio. Kaina 50 centų.

Prasidėjus rudeniui, teatrų lošėjai norės ką nors naujo pastatyti. "Doros Sargas" kaip tik gali but pasekmingai lošiamas. Reikalauja 10 aktorių ir keleto padėjėjų. Knygelė turi 90 puslapių. Rašykite:

M. PALTANAVICIA,
15 Millbury St., Worcester, Mass.

KAD GYVENIMAS BUTU UŽGANEDINANTIS. REIKIA TEISINGAI PRADĖTI ---

Lietuvė motina iš Clevelando rašo:
"Kad ji neturėjo visai pieno nei vienam savo kudiui, bet sulyg patarimo savo gydytojo ji išaugino juos visus ant

Borden's EAGLE BRAND (CONDENSED MILK)

Ji toliau patēmija:
"Kad visi keturi jos kudidiai yra laimėję dovanas."

THE BORDEN COMPANY,
BORDEN BUILDING, NEW YORK.

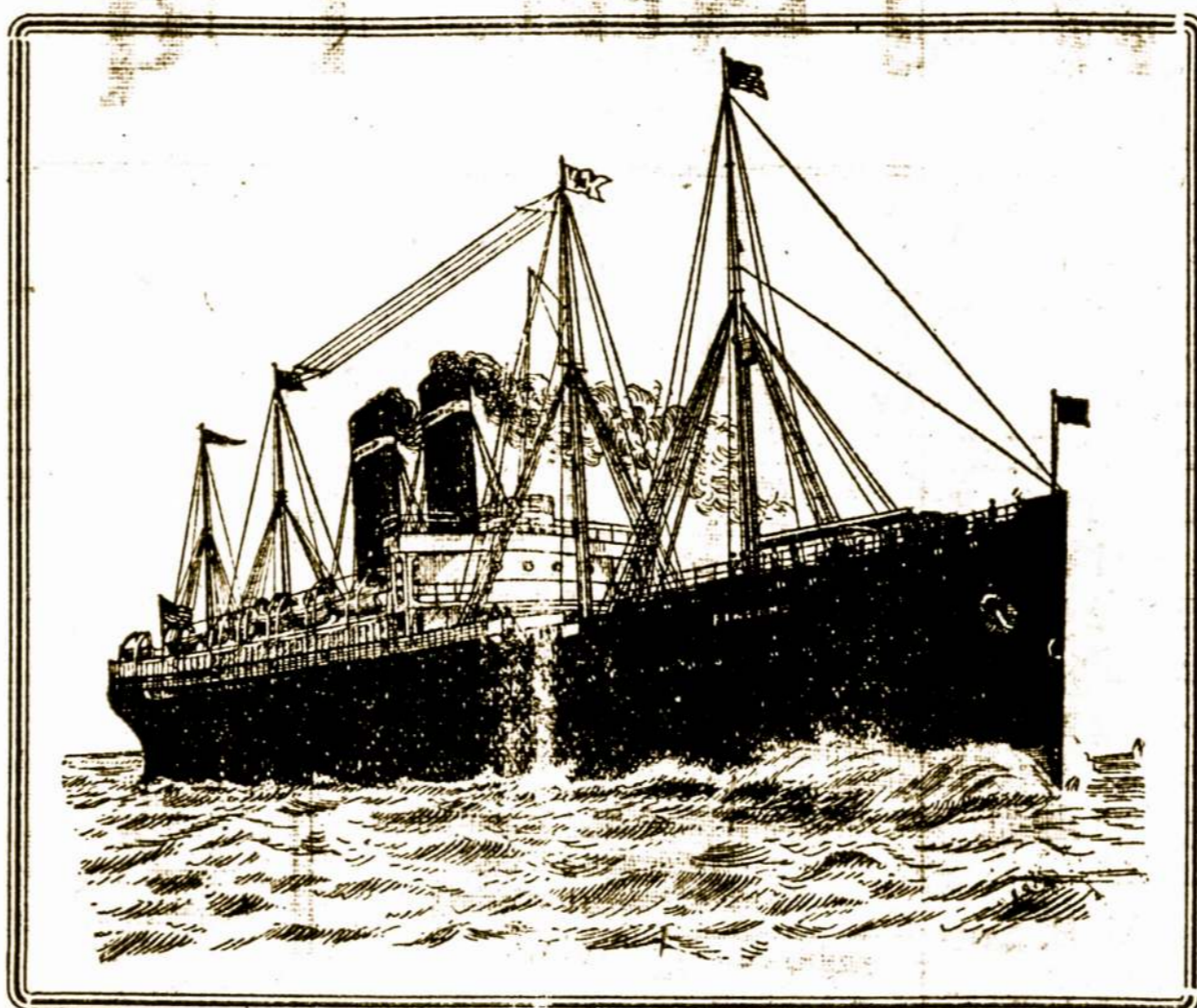
Iškirp šį kuponą DABAR—Ir prisiųsk ŠIANDIEN 10 ir gausi DYKAI mės k...ya, KUDIKIŲ GEROVĖ, kuri paaiškina, kaip užlaikyti kudių sveiku. Taipgi gausi maitinimą instrukcijas jusų kalboje.

Vardas .....
Adresas .....
0180

LAIVAKORTES ATPIGO

Kelione per Jures Kainuoja:-

I Antverpa	\$100.
I Rotterdama	\$96.50
I Brema	\$100.
I Hamburga	\$ 90.
I Pilava	\$110.
I Libava	\$120.
I Ryga	\$125.
I Reveli	\$130

22 rugs. išplauks laivas Noordam	8 spalio	Rotterdam
15 spalio, ...	Ryndam	
22 spalio	New Amsterdam	
24 rugsėjo, ...	Caronia	
29 rugsėjo, ...	Mauretania	
8 spalio, ...	Caronia	
4 spalio, ...	Aquitania	
24 rugsėjo, ...	Olympic	
24 rugsėjo, ...	Lapland	
1 spalio, ...	Finland	
8 spalio, ...	Kroonland	
15 spalio, ...	Zeeland	
21 rugsėjo, ...	Latvia	
5 spalio, ...	Estonia	

Kas tik norite keliauti į Lietuvą, kreipkitės pas mus, nežiurint kur esate, mes geriausia jums patarnausime ir gražiai iš namų išrengsime į kelionę. Kelionėje busite prižiūrėti mūsų stočių New Yorke, Berlyne ir Kaune. Rašykite pas mus, klausdami informacijų kaslink kelionės Lietuvoje.

M. PALTANAVIČIA.

15 Millbury Street,

Worcester, Mass.

DANTE ALGHIERE.

(Užbaiga)

Savo veikalė "Dieviška komedija" (La Divina Comedia), susidedančiame iš eilių apie pekla, šveiščių ir rojų, Dante vadavosi Virgiliaus mintimis, kurios jį išvadžiojo po visą istoriją ikitol buvusių didžiausių pasaulio niekšų, kaip Judas Iskariotas, Brutus ir Kasius, kurie savo darbais užsitarnavo vertais sėdėt Licipieriaus sterblėje. Šveiščių Dante surado savo poezijoj vertais ugnies liepsnų, Manfredą, Rudolfą Apsburgą ir Čekijos Ottokarą II.

Kitose eilėse to paties veikalo, Dante yra aiškiu stilium aprašęs visus iki savo laikų buvusius mokslininkus: geografus, astronomus, istorikus, filozofą Aristoteles, bažnyčios dignitorius ir saivališkus piešėjus Dievo ir Licipieriaus paveikslų. Užtai Dante yra įgijęs katalikų ir kitų krikščionių bažnyčios didelę pagarbą.

Dantes visą savo gyvenimą troško savo šaliai, Florencijai, garbės ir gero vardo. Vienok tas ne išsipildė, nes netekęs namų nė gero vardo, kaip popiežiaus šalininkų gvelfų partijos naris, 14 Spalio, 1321 m. tapo ištremtu iš savo gimtinio krašto ir buvo priverstas apsigyventi Ravenne, kur keturis metus pragyvenęs numirė ir tuomi tapo užmirštas, ir tik 1350 m. Florencija suprato savo sunaus vertę. Intelektantai, apvertinę Dante, sutarė jo atminimui sudėję 10 florenų ir tuos įteikė Buccaccui, kad tas perduotų šiuos pinigus Dantes dukterei Beatricai, tadą jau esančiai klostoriuj San Stefano del'Uliva, Revane. 23 metais vėliau Florencijos gy-

ventojai sutarė, kad viešai būtų išguldoma "Dieviškoji komedija," paskiriant lektorium 100 florenų auksu. Lektorium išrinkta Boccaccio, kurs labiausia mėgo skaityti Dantes veikalus. Jis po kiek laiko parašė ir Dantes biografiją, o "Dieviškąją komediją" perrašęs į paskaitas, pasiuntė ją Petrarcui. Boccaccio pradėjo paskaitas Spalio mėnesį, 1373 m. ir po dviejų metų numirė, daskaitęs vos iki 17 eilių, arba 17 giesmės "Pekla." Tais pačiais metais Bolone pradėjo paskaitas apie Dante Benvenuto de Imola.

Vėliau Florenciją pasekė Piza, Piacenza, Medilona ir Venecija, kurios įvedė "Dieviškos komedijos" išguldytus. Kadangi tais laikais dar spaudos nebuvo, tad paskaitų prirengimui reikėjo daug laiko ir darbo, nes veikalas reikėjo perrašyti ranka. Tada atsirado daug raštininkų ir XIV amžiuje "Dieviškos komedijos" išguldyto rankraščių buvo jau daugiau negu kokių kitokių veikalų. Tokių rankraščių Europos knygynuose šiandien dar yra 500.

Atsiradus Europoj spaustuvėms, Dantes veikalai pasidaugino. Tarp 1472 ir 1500 m. buvo atspausdinti 20 jo veikalų, o XVI amžiuje "Dieviško komedija" atspausdinta 40 kartų, priskaitant ir vertimus į kitas Europos kalbas. Šiame amžiuje pasibai-gė gadinė italų literatūros ir jos vietą užėmė ispaniška, ir tik XVIII amžiuje vėl kiek atsimita Dantes veikalai, vienok jau jais žmonės mažai įdomavo. To priežastis, sulyg Voltaire išsitarimo, buvo Dantes daugelis komentarių, kuriuos žmonės negalėjo suprast, ir tas juos nu-

baidė nuo klausymų. Prie to dar prisidėjo ir pas Rymo katalikus pradėjęs išgyventi fanatizmas. Kuomet Dantes veikaluose girdėta pasakojimas apie popiežių spingėjimą "peklo ugnyje," fanatikai kėlė trukšmus ir Dantes nuo jų tankiai gavo bedievio vardą, už įžeidimą popiežius jiems buvo pažįstamas kaip kiekvienas žmogaus. Pirmiausias pas žmones nebuvo supratimo apie popiežiaus šventenybę ir popiežius jiems buvo pažįstamas kaip kiekvienas žmogus, tik užimantis bažnyčios valdininko vietą.

Apart kitų dantes veikalų, jo "Dieviška komedija" ikišiol yra versta į kalbas: rusų, vengrų, danų, holandų, portugalų, armenų, rumunų, grekų, hebrų ir lenkų. Anglų kalbon ikišiol yra versta tik "Pekla."

Ruskin Dante vadina didžiausiu pasaulio žmogum. Lowell sako, kad kiekvienas poetas turi savo laiką, kuris pasibaigia, bet Dantes laikas skambės per visus amžius.

P. de Gera.

Kad musės neterštų paveikslus.

Kad musės neterštų paveikslus ir jų papuošalus, geriausiu vaistu yra ketvirtoji dalyje kvortos vandens išvirt tris, vidutinio didumo cibulius (svogonus), iki minkštumo. Paskui cibulius išimti, o likusiu vandeniu, su šepetuko pagalba, tepti paveikslus, ar jų papuošalus.

Atnaujinimas lekiero.

Daug yra preparatų atnaujinimui nusidėvėjusio lekiero ant rakandų, kaip "furniture palish," bet tokius preparatus galima pasidaryti ir namie, nevien pikt krautavėse ar parduotavėse. 1. Imti į katilaitį vieną unciją

vaško ir dvi uncijas tarputino, ir ant lengvai besikurinančios ugnies užvirt ir virt kol vaškas sutirps, paskui nukelt nuo ugnies ir maišyti kol atauš.

2. Vieną unciją lajaus ir keturias uncijas parafinos, katilaitį užkaist ant lengvai besikurinančios ugnies ir virt kol lajus sutirps, gerai maišant, paskui viską supilti į karštą vandenį (kurio turi būti pusiau tiek, kiek išvirto mišinio) ir pridėti 12 uncijų tarputyno ir gerai maišyti, kol atauš ir gailaus supilti į jį.

3. Vieną unciją šilako, aštuonias uncijas alkoholio (medinio spirito), aštuonias uncijas pakasto ir vieną unciją amonijos. Viename ide sutarpinti šilaką alkoholiuje, o kitame sumaišyti pakastą su tarputynu, paskui viską lengvai supilti į vieną, greitai maišant, ir galiaus supilti amonijai, maišant tol, kol viskas gerai susimaišys.

Kad šriubai nerudyty.

Įsuktas kur nors geležinis šriubas, sulauku aprudyja ir paskui yra sunku jį išimti. Kad tam užkirst kelią, pirmiausia įsukimo šriubus reikia aptepti alyva, sumaišyta su grafitu, kas šriubus apsaugos nuo rudyjimo keliolikai metų.

JUOKAI.

—Na, kaip einasi, Jurgi? Girdėjau, kad sunus parvažio ant vakacijų. Kaip jam sekasi, ar progresuoja?

—Ir dar kaip! Dar tik trečia diena kaip parvažiovo, ir bjaurybė jau man užgynė gert degtinę.....

Tarp kaimynų.

—Ar paklausiai jo patarimo?

—Velnia! Aš ten jo klausysiu! Liepiu jam mest medecinos mokslą ir mokintis

tiesų. Tegul bjaurybė nekainuoja nosį ir ne savo reikalus....

Elgėta (ištiesdamas ranką praeiviui) — Susimylėkite, susėlpkite nelaimingą elgėtą!

Praeivis—Atsiprasau. Noriai duocia penkis centus, bet ne turiu smulkesnių kaip dešimtį doliarų.

—Tai nieko, aš išmainysiu.

—Ka, tamista turi tiek pinigų ir elgėtauji?

—O kaip tamista manai? Juk šiandien be kapitalo nėra galima jokioj pramonėj verstis.

Namų savininko prisakymai.

KAM KENTĖTI?

Raumatizmo, neuralgijos ir raumenų gelimai greitai nustoja, jeigu patirni su

Žiūrėk, kad gautum tikrai-garsų per daugiau kaip 50 metų. Reikalauk, kad turėtu įkaro (Anchor) Valzbaženklį.

Nevartok bile kokios gyduolės

Mėgink Arabian Pompein mostį, kuri pranaikina pleiskaną, ir duoda geras pasekmes plaukų augime. Gabiausi odos specialistai sutaisė ją. Prisiusk tikrai 25c. padengimui siuntimo išė. Užmokesti doliar, kuomet priimsi mostį. Adresas:

C.E.G. DANDRUFF REMEDY, Dept. 108, 1166 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL. (37-39)

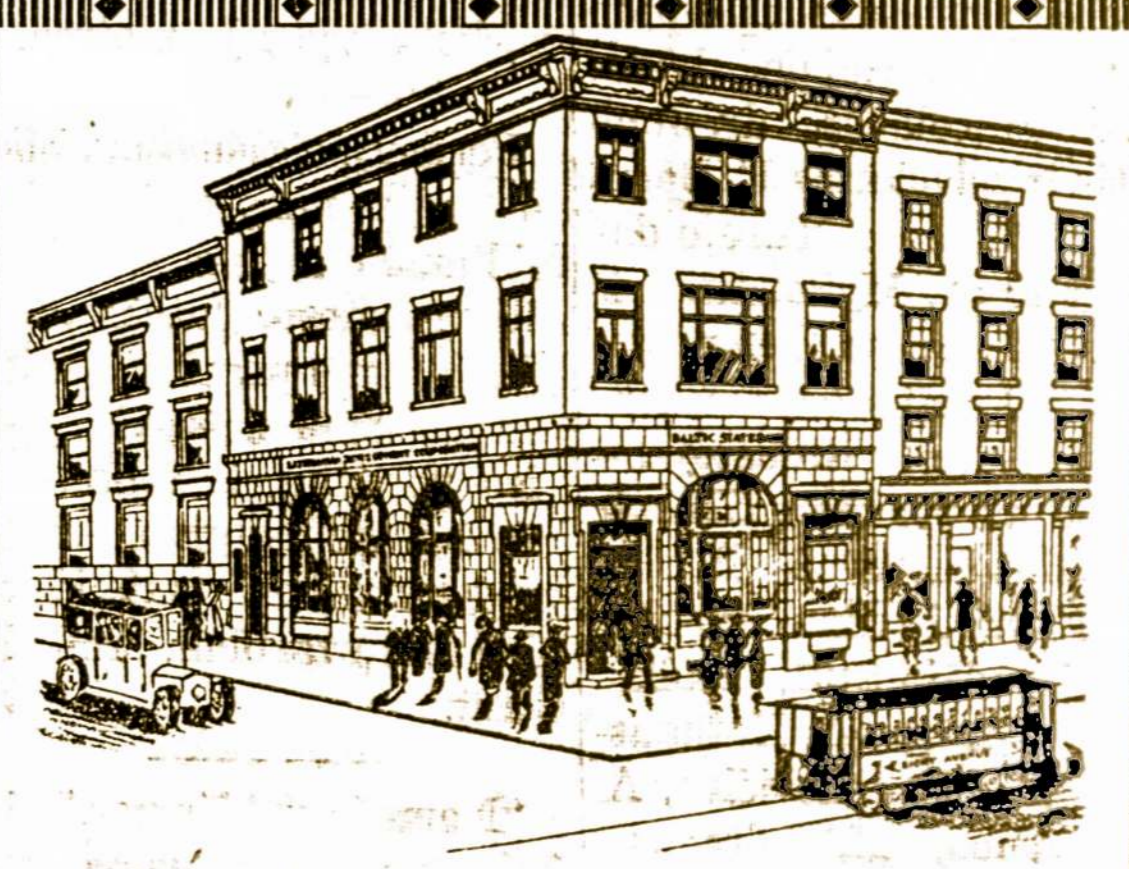
Namų savininkas klausinėja prižiūrėtoją apie randauninkus, o tas jam atsako. —Kaip tas gyventojas ant antro augšto? —Sako, kad duris pagėdę, prašo pataisyti, nes negali naktin uždaryti. —Hm. Geriau tegul naktin pasistato sargą, nes pataisyimas ir darbininkai da-

bar labai brangūs. O kaip tas ant trečio augšto?

—Neužmokėjo randos, sako poryt gaus algą ir užmokės.

—Išvartyt jį tuojau. O kaip tas ant pirmo augšto?

—Tas randą visada užmoka į laiką. Hm. Pakelk jam randos penkis doliarus.

PIRMAS IR VIENINTELIS TIKRAI LIETUVIŲ BANKAS RYTINĖSE VALSTIJOSE.

BALTIC STATES BANK,

KAS MANO KELIAUTI LIETUVON ir nori turėti gerą kelionę, draugišką ir teisingą patarnavimą Amerikoje, ant laivo ir Lietuvoje,—LAI KREIPIASI Į BALTIC STATES BANKA.

KAS SIUNČIA PINIGUS LIETUVON, ar pašalpos giminėms ar pato ketindamas keliauti, ar bizonui — pirmimui ukės ar pasidėjimui Lietuvos Bankuose, ir nori, kad pinigai būtų teisingai, be nuostolių ir greitai pristatyti,—BUTINAI LAI KREIPIASI Į BALTIC STATES BANKA, kurs persiunčia Lietuvon pinigus ir greičiausia ir teisingiausia.

KAS NORI PASIDĖTI PINIGUS NUOSIMČIAMS ir gauti 4 dol. nuo šimto, nuosimčius priskaitant prie sumos kas mėnuo,—LAI SIUNČIA DEPOZITUS Į BALTIC STATES BANKA per paštą Money Orderiais arba banko čekiais.

KLAUSKITE DRĄSAI INFORMACIJŲ—MES GREITAI ATSAKOME Į LAISKUS.

PARDUODAME LIETUVOS LAISVĖS PASKOLOS BONUS IR IŠMAINOME PASKOLOS BONŲ KUPONUS

BALTIC STATES BANK,

294 EIGHTH AVE., NEW YORK, N. Y.

VIETOS ŽINIOS

Lietuvos Piliečių Susirinkimas ir naujas komitetas. L. Piliiečių S-gos vietinis skyrius turėjo metinį susirinkimą 9 d. Spalio, Lietuvių salėje, 29 Endicott gatvės, 1 val. po pietų.

Jaskevičiūtės prakalbos. 16 d. Spalio, Lietuvių salėje bus prakalbos, kur kalbės E. Jaskevičiūtė iš Brooklyn, N. Y.

Po 2 doliarus: M. Leka- vičia, J. Samuolis. Viso \$59.00. Smulkių aukų 42.00. Sykiu \$101.00.

Tą pačią dieną Lietuvių salėje buvo ALTS. 16 kp. prakalbos, kuriose kalbėjo jais buvo A. Gotautas ir "Sandaros" sekretorius Paulauskas.

Katalikų iškilmės. Apie 15,000 įvairių tautų katalikų nedėlioje dalyvavo apvaikš- čiojime 75 metų sukaktuvių nuo susiorganizavimo para- pijos sv. Jono.

Dantes paminėjimas. Per- eitime nedėliedienyje vietiniai italai apvaikščiojo paminint sukaktuves 600 metų nuo mirimo garsaus italų poeto Dantes Alghiere.

Areštavo cigones. Policija areštavo dvi cigonaites, at- bėgusias čia iš Waterbury, Conn., kurios pabėgo nuo sa- vo motinos, pavogę nuo jos tukstantį doliarų.

Praėjusio nedėliedienio prakalbos. Praėjusiam nedė- liedienij, AOH. salėje atsibuvo prakalbos, surengtos Lietu- vos Gelbėjimo Draugijos.

Perdaug elgėtavimų. Mies- to taryba nusprendė neduot leidimus bile kam rengt rin- kliavas miesto gatvėse, kau- lijant nuo praeivių pinigų, nes jau tokių elgėtavimų pri- viso perdaug, ir toliau jų randasi vis daugiau.

"Nemažu užkišamas." Iki- šiol nesugautas vagis ap- krausęs namus F.E. Marble, prie Hamond gatvės, iš kur pavogė apie už porą šimtų doliarų vertės visokių bran- gių daiktų, bet dar tuomi nepasigandinęs, pasiėmė ir gatvę stovėjusį kaimyno automobilį, ir taip sau nie- keno nepatėmytas, nuvažia- vo nežinomais keliais.

Numirė prie darbo. 69 me- tų amžiaus Fridrikas Sweet, dirbdamas Crompton & Knowles Loom works firmoje, kur jis dirbo per pastaru- sius 47 m., prie darbo gavo staigą širdies paralyžių ir nuo to parpuolęs ant grindų, numirė pirmiau negu gydy- tojo pagelba spėjo ateit.

Nelaimė medžioklėje. Me- džioklėje tapo pašautu 17 metų L. Garry, gyvenantis prie Orange gatvės. Pašovė jį nežinoma ypata, supranta-

mas daiktas, netyčia. Pa- šautas tapo į abidvi kojas. Jo draugas atradęs miške jį krūviną begulint ant žemės, per pusę mylios atnešė prie kelio ir čia pravažiuojantis automobilis paėmęs jį par- vežė į miesto ligonbutį.

Galės rengtis kaip norės. Vietinis pačto viršininkas paskelbė leidimą laiškų iš- nešiotojams, bjauriuose oruose apsiirengt drabužiais, koki jiems patinka.

Paspringo žirniū. Maža mergaitė, dviejų metų E. Kumings, gyvenanti su sa- vo tėvais prie Winter gatvės, bežaizdama su žirnių gru- dais, paspringo ne sukram- tytu žirniū ir todėl turėjo but gabenama į ligonbutį.

Tai tau svečias. E. B. Cor- liss atvažiavus iš Fitchbur- go į svečius pas C. F. Dibble, abudu išvažiavo Dibble au- tomobiliū pasivažinėt. Be- važiuojant keliu automobi- liū apvirto ir Corliss susi- zeidė ranką. Dabar šitas ne- mandagus svečias skundžia automobiliū savininką Dibble, reikalaujamas nuo jo už sužeidimą atlyginimo \$15,000.

Išmokės nuostolius. New York, New Haven & Hart- ford geležinkelio kompanija paskelbė, kad išmokės nuos- tolius visiems tiems, kurių siuntiniai, siūsti šiuomi gele- žinkeliū, yra kur pražuvę, ar tapo sugadinti. Atlyginimas žadama išmokėt tik už siun- tinius, kurie buvo rekorduoti ne didesnį sumoj kaip 50 dol.

Reikalauja atlyginimo. L. A. Tullgren padavė teismui skundą prieš New York Central geležinkelio kompa- nija, rikalaujamas nuo jos atlyginimo \$10,000 už sužeidimą. Jis tapo sužeistas 1920 m. 11 dieną Gruodžio, Bostone.

Italukas sužeidė lietuvi. Petras Šilalė, 13 metų am- žiaus, gyvenantis su savo tėvais prie Washington gatvės, pareidamas iš mo- kyklos su Jonu Demonio, susipyko už kokį mažmožį, tad Demonio greitai išsi- traukęs peilį, juomi skau- džiū perdūrė Šilalėi dešinę koją. Demonio tapo areš- tuotas praeinančio policisto.

PARSIDUODA NAMAI - FARMOS

ARTI HAMILTON STREET. 3-ju tenementu namas, visi įtaisymai. Imokė \$1200. ARTI MILLBURY STREET. Sandarai pastatytas 3-ju tenementu namas. Kaina \$6500, lengvos išlygos. PALEI HARLEM STREET. 3-ju tenementu namas, didelis lotas, kaina \$4500. 50 AKRŲ miško, tik 8 mailos nuo City Hall. Kaina greitam pardavimui \$1,400, imokė \$500. 170 AKRŲ farma prie pat karo ir "state road." Geri dideli budinkai. Galima laikyti virš 40 karvių ant šios farmos. Pigi kaina. Imokė \$2000. 158 AKRŲ FARMA. Tik 3 mailos už "city line." Derlinga žemė, daug miško. Gera stuba, dideli tvartai. Kaina \$7500. A. BLAŽYS, 15 Millbury st. Worcester, Mass.

Severos Gyduoles uzlaiko spimynos sveikata. Nervutos, Sunaikintos Moteres. W. F. SEVERA'S CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

PARSIDUODA 3-ju kambariu rakandai, gerame padėjime. Parduosim visus kartu arba po viena. Pigi kaina. T. RUSECKAS, 11 Fifth Ave.

KUDIKIO MAISTAS TURI BUT CERAS.

Jei jusų kudikis neauga kaip reikia, jei jis vis verkšlena ir nėra sveikas, prižiūrėkit jo maistą. Jei maistas nebus jam tinkamas, jis negali but sveikas ir drutas.

FARMOS!

60 akერიų farma, puiki žemė, gra- žus, geri ir pirmos klaseso visi budin- kai, 12 karvių ir arklių, 2 kiaulės, 45 vištos, vežimai, įrankiai ir sienas, arti Worcesterio, netoli stritkario. Kaina \$6,700, \$3,000 imokėt. 60 akერიų farma, gana derlinga žemė, didelis sodnas, apie ekeras aviečių ir žemuogių, geri budinkai, prie ežero, arti Worcesterio. Yra visokių įrankių. Kaina \$4,000, \$1,600 imokėt, pasiskubinkit pirkt. Turiu daug gražių ir kas dieną naujų farmų. Kreipkitės informacijų. JONAS BUROKAS, 25 Millbury st., Worcester, Mass.

Stiprus, Raudonas Kraujas.

reikia gera sveikata. NUGA-TONE yra puiki gyduolė dėl padarymo raudono kraujo, drutų, gerų nervų, ir sveikų vyrų ir moterų. Tūkstančiai žmonių vartojo jį per trisdešimt metų su puikiausiom pasekmėm. Yra padarytas iš aštuonių naudingų gy- duolių, kurios veikia ant kuno svar- biausių dalių. NUGA-TONE suteikia gerą apetitą, pagerina virškinimą, sustiprina vidurius, pašalina blogą kvapą, nuvalo apsvilusį liežiuvi, pa- didina svarumą, ir suteikia naują gy- vybę ir stiprumą kunui. Priduoda spal- va veidui ir stiprina visa kuną. Pasi- pirkt bonką NUGA-TONE šiandien, bile aptiekoi, vartok per keletą die- nų, ir jei pilnai nepatenkins, sugra- žink kas liko aptiekoriui ir atsimk pinigūs. Jei aptiekorius neturės NUGA-TONE, neprimk ko kito, bet pasiųsk mums \$1.00 ir pasiųsim jums užtektinai dėl vieno mėnesio, prisun- timas amokamas. NATIONAL LABORATORY, 1018 So. Wabash ave., Chicago, Ill.

Nuga-Tone

SKROM Gyduolė nuo reu- matizmo yra vie- na iš geriausių, išmėgta daugel Worcesterio žmo- nių. Galima gaut pas mus \$1.25 su pri- siuntipiu. M. Paltanavičia, 15 Millbury st., Worcester, Mass. Parsiduoda Pigiai. PARSIDUODA buėrnė ir groser- nė, gana egras biznis, lietuvių apgy- ventoj vietoj. Biznis yra išdirbtas ant "cash" pamato. Atsišaukite tuo- jaus. 181 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASS. (40-41)

PAJIESKAU šeimynos su vienu ar keleta kudikių, kuri gyventų ma- no namuose, ir kad moteris prižiūrė- tų mano vaikus ir namus dienos laiku. Apie išlygas pasitarsim. Atsišaukit į "AMERIKOS LIETUVIO" OFISA, 15 Millbury St., Worcester, Mass.

PAJIESKAU savo sesers Elzbietos Muniukės, Kamo rėd, Šiaulių apskr., Triskių miestelio; taipgi jieskau pus- seserės Jievos ir Barbaros, pusbrolio Antano ir Adomo Nastukių. Meldžiū jų pačių atsišaukt arba kas žino, pranešt. Jieva Karbietienė, (Muniukė), 130 Chapel St., Newark, N. J.

Ar Jus Kankina Pleiskanos? NAUDOKITE Ruffles. Ar Jums Galvos Odos Niežti? NAUDOKITE Ruffles. Ar Jusų Plaukai Slenka? NAUDOKITE Ruffles. Ar Jus Norite Apsaugoti Juos? NAUDOKITE Ruffles. Užlaikymai savo plaukų, gražiais ir tankiais NAUDOKITE Ruffles. Užlaikymai galvos odos sveikai ir įvairiai NAUDOKITE Ruffles. Ruffles galima gauti visose aptiekose po 65c. bonką, arba tiesiog iš išdirbju per paštą už 75c. bonką. F. A. D. RICHTER & CO. 3rd Ave. & 35th St. Brooklyn, N. Y.

APTIEKA! Vienintėlė Lietuvio Vaistinyčia. Visų daktarų Amerikos ir Europos Receptus sutaisome su di- džiausia atyda; vaistus ir chemikalus vartojam pirmos rusies. Budamas 6-šius mėnesius Lietuvoje, parinkau ir pargabenau daug naudingų vaistų iš Lietuvos ir iš kitų šalių Europos. Pas mus galima gaut gyduolių nuo visokių ligų. Kasdien gaunu padėkos nuo žmnių už gerus vaistus ir teisingą patarnavimą. Norėdami suėdyt pinigūs ir sveikatą, visados kreipkitės į mūsų aptieką; kuriems nėra galima per tolumą ateiti, tai ra- šykite, o mes prisiųsime reikalingus vaistus per Ekspresą. Adresas: A. BUDREVICIUS, Provizorius. 93 Millbury Street, Worcester, Mass.

BALTIJOS-AMERIKOS LINJA. TIESI KELIONE I LIETUVĄ PER PILIAVĄ. Arba per LIBAVĄ, HAMBURG - EITKUNUS. Šiuomi linkma mums pranešt, kad mes pasidarbamov idant mūsų pa- sažierai, O YPATINGAI LIETUVIAI, galėtų keliaut stačiai į Piliavą, Lietuviai, važiuojanti į Piliavą, aplenkia Lenkų juostą (Koridorą) ir privalo turēt tiktai lietuvišką pasportą; jokių vizų nereikia. Susinešimas su Piliava, tai yra nauja šaka mūsų reguliariško susine- šimo su Hamburgu, Danzigu ir Liepoju, o dėl Lietuvių, tai trumpas ir parankus kelias namon dasigaut. POLONIA—Spalio 19-tą. LATVIA—Lapkričio 9-tą. LITUANIA—Lapkričio 2-trą. ESTONIA—Lapkričio 23. Taipgi tiems pasażierams patarnavimas tarpe LIBAVOS; DANCIGO, HALIFAX, CANADOS. Visi laivai turi puikius kambarius trečios klaseso keleiviams. Kreipkitės prie mūsų agentų jusų mieste.

AUTOMATISKA YLA. Išigyk šią praktišką ylą! Su šia yla gali taisyti savo čevery- kus, pleškes ir kitokius storus siuivimus. Jeigu rengiesi į Lietuvą, tai butinai nusipirk iš mūsų šitą ylą arba įduok savo pažydamui parvežti Lietuvon. Kaina su pri- siuntimu tiktai 75c. Su yla, yra 2 adatų, viena kreivla, kita tiesi ir špuliukė dratos. Mokestį galima siųsti paštos penk- centinėmis markėmis, adresuojant: M. PALTANAVIČIA, 15 Millbury Street, Worcester, Mass.

SUGRAŽINKIT LINKSMAS DIENAS! SUGRAŽINK ATGAL DRAUGISKUMĄ, MEILĘ, DAINAS, MUZIKĄ IR ŠOKIUS, TU LINKSMŲ DIENŲ, KURIOS JAU PRAEJO... Išigyk GRAFONOLĄ, kuris palinksmins jusų namus. Lie- tuviški Rekordai, padaryti Lietuviškų artistų: dainos, monologai ir muzika. Musų krautuvėje randasi didelis pasirinkimas REKOR- DŲ ir mašinių. Iš kitų vietų lietuviai norinti įsigyti Grafonolą arba lietuviškų rekordų, rašykite mums, reikalaukite katalogo, pridėjus savo adresą ir už 2c. stampą, adresuojant: M. PALTANAVIČIA, 15 Millbury St., - Worcester, Mass.

DR. J. JONIKAITIS, 175 Green St. Worcester, Mass. OFFICE HOURS: 9 to 11 A.M. 1 to 3 P.M. 7 to 9 P.M. Telephone Cedar 2404.

LIETUVIS FOTOGRAFAS. IR MALIORIUS. Nufotografuoja ir numalia- voja visokius paveikslius į- vairiomis spalvomis. Atnau- jina senus ir krajavus suda- ro su amerikoniškais. Darbą atlieka gerai ir pigiai. Kreip- kitės šiuo adresu: Stanisolvas Bajjerčius 24 Millbury Street, Worcester, Mass.

ANTANAS J. MILLER, Lietuvio Advokatas, 406 Slater Bldg. Worcester, Mass.

Tel. Park 7761. Dr. F. Matulaitis, 8 Vernon St. Worcester. Ofiso valandos: 1 to 3 P.M. 7 to 8 P.M. Nedėliomis nuo 1-3 P.M.

Suite 71. Tel. Park 7636 DR. RUTH F. BERNOT, Dentistė, Central Exchange Bldg. 311 Main St., Worcester Mass.

DR. TESSMER, Dentistas. Saugus dantų taisytojas už prieinamą kainą. 306 Main St. Worcester. Ofiso valandos: nuo 9 iki 6, o ketverioms iki 8 vakare. Nedėlioms nuo 10 iki 12 val.

PRANAS LEVERIS. Dailydė-staliorius. Užima kontraktus ant bu- davoimo ir taisyso namų. Taipgi taisy ir dailina na- mus ir padaro įvairius me- džio darbus. Reikalaujanti daily- dės, malonėkit kreiptis pas mane, po numeriu— 15 MILLBURY ST., Telefonas 8177. Worcester, Mass.

WORCESTERIO Penkių Centų BANKA. 316 MAIN STREET TURTAS — \$20,000,000. Idėjimai eina ant inter- esto pirmą biznio dje- ną kiekvieno mėnesio. Bankos valandos: Kasdieną nuo 9 ryte iki 3 po pietų. Subatomis nuo 9 rvtā iki 1 vė. po pietų. Subatos vakarais vien tik dėl pinigų idėjimo, nuo 6 iki 8 vakara.

Kuomet skauda jums galvą arba negalite matyti skaityti arba dirbti, ateikite pas mus ir mes pritaikysim jumi akinius, kurie jumi pagel- bės. POPE OPTICAL CO., 397 Main St., Worcester, Mass. (Viršui Moulton's krautuvės) NAUJA VIETA. Jonas Černius, vienatinis lietuvis fotografistas Worcesterjy perkelė sa- vo studiją nuo Millbury gatvės į naują vietą, po numeriu 8 Vernon Sq. Worcesterio lietuviai prašomi atlan- kyt šią naują vietą.